

Jigme Phuntsok Rinpocze

ZAWSZE PAMIĘTAJ!

wstępem opatrzył i wyboru tekstów dokonał
Khenpo Sodargye Rinpocze

Tytuł oryginału: *Chos rje yid bzhin nor bu'i gsung zin thor bu bzhugs*, 2017 r.

Tytuł tłumaczenia w języku angielskim: *Always remember!* 2019 r.

Tłumaczenie z tybetańskiego na język angielski:

Sangye Khandro i Lama Chönam

Light of Berotsana Tashi Choling, sierpień 2017

Tłumaczenie na język polski z wersji angielskiej:

Kanzen Sanboin, sierpień 2020

Książka wydana z grantu otrzymanego od Khyentse Foundation

www.khyentsefoundation.org

© khenposodargye.org

© fundacja sam dżub ling

ISBN: 978-83-960495-0-6

Wydawca: Fundacja Sam Dżub Ling, Polska

e-mail: fundacja.samdzubling@wp.pl

Skład i łamanie: Agnieszka Kamil

Druk: Mazowieckie Centrum Poligrafii,

ul. Ciurlionisa 4,

05-270 Marki

Spis treści

I Zawsze Pamiętaj!

<i>Wybrane instrukcje przekazane przez Króla Dharmy, Klejnot Spełniający Życzenia Khenchen'a Jigme Phuntsok'a</i>	7
Przedmowa	9
1. Święte miejsce znane jako Larung Gar	13
2. Jak nauczać i jak przyjmować nauki najwyższej dharmy	19
3. Szczegółowy opis głębi przyczyn i skutków karmicznych	35
4. Niesekciarski opis filozoficznych doktryn Buddhy	51
5. Ogólny cel istnienia obozu znanego jako Larung Gar	65
6. Cel wszystkich głębokich spotkań dharmy	75
7. Rytuał uwolnienia od splamień, który wpływa na doktrynę i istoty	87

9.	Postępowanie mężczyzn i kobiet wyświęconej sanghi	93
10.	Brak cnoty w odbieraniu życia i błędy wynikające z jedzenia mięsa	105
11.	Pożytki z nagromadzenia zasługi i ratowania życia	111
12.	Rada, by zachować wychowanie we własnej kulturze i swój ojczysty język	117
13.	Zobowiązanie poprowadzenia wszystkich istot, które stworzą związek z czystymi krainami	123
14.	Ostateczny testament jedyne- go ojca – guru	129

II Moje rady serca i tajemne kluczowe instrukcje

<i>Publiczne nauki Khenchen'a Jigme Phuntsok'a w Kanadzie ogłoszone w 1993 roku</i>		133
Powitanie Jego Świątobliwości		135
Jego Świątobliwości		137
Śpiewanie		137
Mowa		140
I	Stan wielkiego szczęścia	141
	1. Narodziny na południowym kontynencie Dżambudwipa	141
	2. Osiągnięcie ludzkiego życia	142

3.	Odrodzenie, kiedy Buddha przyszedł na świat	143
4.	Nauki Buddy są wciąż obecne	144
5.	Akceptacja przez kwalifikowanego duchowego nauczyciela	144
II	Trzy poziomy wiary	147
1.	Intensywna wiara	148
2.	Gorliwa wiara	158
3.	Ufna wiara	165
III	Przyjęcie schronienia w Trzech Klejnotach	167
	Przypisy	171

ZAWSZE PAMIĘTAJ

*Wybrane instrukcje
przekazane przez Króla Dharmy,
Klejnót Spełniający Życzenia
Khenchen'a Jigme Phuntsok'a*

*Dla upamiętnienia trzynastej rocznicy parinirwany
Jego Świątobliwości Jigme Phuntsoka
przetłumaczone z języka tybetańskiego
na angielski przez
Sangye Khandro i Lamę Chönama*

Przedmowa

Zgodnie z kalendarzem tybetańskim, dziś jest trzeci dzień Miesiąca Cudów. Tego dnia w 1933 roku prawdziwy bodhisattwa pojawił się w ludzkim świecie z powodu pełnych współczucia aspiracji. Ten bodhisattwa był obrońcą wszystkich istot w obecnym okresie degeneracji, naszym nieprześcignionym dobrym guru, Panem Schronienia i Klejnotem Spełniającym Życzenia, [znanym jako] Khenchen Jigme Phuntsok.

W tym roku, w ramach przygotowań do obchodów trzynastego zgromadzenia dharma parinirwany Kyabje, Klejnotu Spełniającego Życzenia, specjalny komitet przygotował krótką książkę, opartą na wcześniejszych nagraniach cennych nauk Khenchena Jigme Phuntsoka. Tekst daje czytelnikowi możliwość nawiązania bliższego związku z naukami wielkiego mistrza. Został specjalnie podzielony

na trzynaście części, by uczcić trzynastą rocznicę parinirwany Kyabje – Pana Schronienia. Zawiera siedemdziesiąt jeden rozdziałów, by z kolei uczcić siedemdziesiąt jeden lat życia wielkiego mistrza.

Oddani uczniowie, którzy uczestniczyli w tym zgromadzeniu dharmy, z radością przyjęli tę pamiątkową książkę. Była jednak dostępna tylko w języku tybetańskim, dlatego wielu z nich nie mogło jej przeczytać. Nie była dostępna w języku chińskim bądź angielskim. Mam nadzieję, że ten wysiłek przyniesie szczególne korzyści tym, którzy nigdy nie mieli okazji osobiście spotkać się z Khenchenem Jigme Phuntsokiem. Teraz mogą nawiązać z nim pomyślny związek, czytając to opracowanie.

Starłem się utrzymać jego prosty, jasny i osobisty styl nauczania, tak, aby jego słowa i sposób ich przekazywania zostały uchwycone na stronach tej książki. Gdy opieramy się na guru, niezwykle ważne jest, aby najpierw wysłuchać instrukcji, a następnie zastosować je. Dlatego właśnie, ten zwięzły tekst jest cennym klejnotem, który powinien być pielęgnowany przez nas wszystkich, ponieważ nawet jedno lub dwa słowa mogą mieć wpływ na dążenie do wyzwolenia w tym życiu lub w przyszłym. Mam nadzieję, że delektując się każdym słowem, odkryjecie głębokie znaczenie, jakie każde z nich ze sobą niesie.

Tybetański tytuł książki brzmi *Chos rje yid bzhin nor bu'i gsung zin thor bu bzhugs*, tutaj przetłumaczony został jako *Wybrane instrukcje*. Starając się uprzytomnić czytelnikom, że powinni na zawsze zachować w swych sercach te rzadkie i trudne do zdobycia nauki, nadałem tytuł *Zawsze pamiętaj* – tłumaczeniom na chiński i na angielski.

Niech wszyscy szczęśliwcy będą wolni od pomieszenia i wejdą na ścieżkę wyzwolenia!

Sodargye Rinpocze
Larung, Serthar
1 marca 2017 roku

1

Święte miejsce znane jako Larung Gar

*Na świętym terenie
Góry Pięciu Szczytów w Chinach,
Dojrzały błogosławieństwa
oświeconego umysłu Mańdziuśriego.
Modłę się do stóp Jigme Phuntsoka:
Udziel mi swojego błogosławieństwa,
tak aby urzeczywistnienie
twojej głębokiej mądrości
przeniknęło mój umysł!*

*Część pierwsza
Wprowadzenie do błogosławionego
świętego miejsca*

Kiedy wspominam wielki obóz dharma w Larung, nie mogę sobie wyobrazić innego miejsca, które byłoby tak święte i cenne, jak to.

Heruka Dudjom Lingpa był prawdziwym Guru Dorje Drolo, a jego wcieleni synowie byli ośmioma autentycznymi bodhisattwami. Prawdę mówiąc, gdybym starannie przytoczył biografię każdego z nich, oddanie pojawiłoby się u tych, którzy nie

wierzyli, a wierni uroniliby wiele łez. Jego uczniowie zasłynęli także tym, że trzynastu z nich osiągnęło tęczowe ciało dokładnie w tym miejscu [w Larung].

Część druga

*Przepowiednia dotycząca
świętego miejsca*

Kiedy Heruka Dudjom Lingpa miał około ośmiu lub dziewięciu lat, obrońca dharmy Shenpa Mar-nag podarował mu tamaryszkową strzałę długiego życia i przepowiedział:

*W Roku Królika, jeśli umieścisz tę strzałę
nad doliną Larung Gar,
twój orszak i uczniowie powiększą się,
a twoja sława i chwała rozprzestrzenią się
na wszystkie strony.*

Tak przepowiedziano.

Później, gdy Heruka Dudjom Dordże przebywał w miejscu zgromadzenia dakiń, znanym jako Góra Dzikiego Jaka w Dolinie gSer [gser gyi 'brong ri], znanej również jako *dru pug* ['bros phug], usłyszał

wiele podobnych przepowiedni, udzielonych przez dakinie. Po dokładnym zbadaniu pomyślnych, współzależnych okoliczności, pewnego dnia rzekł do swojej świty:

*Dziś wszyscy musicie wybrać się na wędrowkę
w poszukiwaniu niezwykłych kamieni
i przynieść mi wszystkie, jakie odnajdziecie.
To pomoże wskazać miejsce
mojego przyszłego zamieszkania.*

Pośród kamieni, które przynieśli, jeden podobny był do ucha. Dudjom Lingpa powiedział wtedy swoim uczniom, że ten kamień jest wskazówką dla niego, aby udał się do miejsca, którego nigdy nie widział, tylko o nim słyszał. Następnie opiekunka sekretnej mantry, Ekađzati, przepowiedziała:

*Jeśli osiądziesz w dolinie Larung Yarchen,
twoi uczniowie i cała linia, która nastąpi,
będą wzrastać i staną się w pełni doskonali.*

Chociaż nie jest pewne, czy jest to oryginał, czy też nie, w ubiegłym roku, w ruinach jednej z chat, odkryliśmy kamień przypominający ucho. Wydaje się, że może to być kamień zdobyty przez Herukę Dudjoma Lingpę.

Część trzecia

Święte miejsce

pogłębiające urzeczywistnienie

Ponieważ nie ma innego miejsca, które byłoby równe temu, i ponieważ miałem swobodę decydowania, gdzie miałbym się zestarzeć i umrzeć, wybrałem to miejsce. Byłem oddany następującej idei:

*Jeśli praktykujący nie są w stanie tutaj
pogłębić swojego urzeczywistnienia
lub osiągnąć korzyści dla dobra innych,
to mogę zagwarantować,
że nie stanie się to nigdzie indziej.*

Ci, którzy przyjdą do tego świętego miejsca, mogą być pewni, że tak jak powiedział Guru Rinpocze:

*Praktyka, chociażby przez jeden dzień,
w świętym miejscu
przyniesie osiągnięcie
zdecydowanie szybciej
niż praktykowanie
gdzie indziej przez rok.*

Jeśli porównamy praktykę w jaskini lub praktykę pod drzewem z jednym dniem praktyki w świętym

miejscu, pobłogosławionym przez Drugiego Budhę, Guru Rinpocze, to ta druga przyniesie nam większe błogosławieństwo osiągnięcia.

*Część czwarta
Święte miejsce,
które jest wolne od złamanych samaja*

To miejsce pozostało niesplamione nawet podczas długiego okresu Rewolucji Kulturalnej w Chinach (1966-1976). Mówiąc prościej, ta ziemia jest nieskazitelna, błogosławiona i obdarzona wieloma prorocत्वami. Po przybyciu w specjalne miejsce, takie jak to, nie daj się rozproszyc rozrywkom, takim jak życie towarzyskie, ale raczej skup się, myśląc: *Muszę być wolny od nieuwagi!*

*Część piąta
Święte miejsce,
gdzie osiągnięto wyzwolenie w tęczowym ciele*

Święte miejsce jest dokładnie tym, w którym trzynastu joginów osiągnęło tęczowe ciało. Tutaj narodziło się ośmiu spadkobierców bodhisattwów, a samo miejsce jest nieskazitelne i nigdy nie zostało

splamione przez złamanie samaja. Zachęcam was wszystkich, byście po tym, jak opuszczę ten świat, kontynuowali [swoją praktykę] tutaj, ponieważ niczego nie brakuje temu otoczeniu. W przyszłości nie zapomnijcie o tym miejscu ani o mnie, waszym starym ojcu.

2

Jak nauczać i jak otrzymywać nauki najwyższej dharmy

*W chwili, gdy twoje imię dotrze do mych uszu,
cała ciemność, utrzymywana w moim umyśle
od bardzo dawna, zostanie rozproszona.
O bohaterze Mańdziuśri, niech spadnie deszcz
Twoich błogosławieństw!*

Część szósta

Wstępna motywacja i prowadzenie się

Tak jak nasz przewodnik, współczujący i bezbłędny Buddha powiedział: *Jeśli posłuchacie z uwagą i utrzymacie je w swoich sercach, dam wam te nauki*, podobnie każdy z was musi starannie dostosować swoje zachowanie podczas słuchania nauk dharmy. Teraz, jeśli chodzi o temat, który zostanie poruszony, to ja, jako nauczyciel, i wy, jako uczniowie, powinniśmy go kontemplować w następujący sposób:

*Mamy cenne ludzkie ciało,
które jest tak trudne do osiągnięcia,
spotkałiśmy cnotliwych duchowych przewodników,
których niezwykle trudno jest spotkać,
a w szczególności odkryliśmy świętą dharmę,
z którą tak trudno jest się zetknąć.
Ponad wszystko, poznaliśmy esencję
wszystkich doktryn – wadżrajanę.
Dlatego kluczową sprawą jest,
by przyswoić doskonałą i autentyczną dharmę,
co uczyni nasze życie pełnym znaczenia.*

Jeśli nie uda nam się w pełni wykorzystać wolności i zalet ludzkiego ciała w tym życiu, w przyszłości zostaniemy pokonani przez karmiczne przyczyny i rezultaty. Jeśli odrodzenie nastąpi w trzech niższych krainach lub gdzie indziej, nawet buddhowie i bodhisattwowie nie będą w stanie zapewnić nam ochrony. Z powodu mocy karmy, nawet nie usłyszymy już nazwy wyższych światów. Zatem, od samego początku, każdy musi ćwiczyć swój strumień umysłu, kontemplując *Cztery myśli odwracające umysł [od sansary ku dharmie]*. Bodhisattwa Szantidewa powiedział:

*Bardzo trudno jest osiągnąć
to cenne ludzkie odrodzenie.*

*Jeśli je otrzymamy, możemy urzeczywistnić
prawdziwe znaczenie ludzkiego życia.
Jeśli nie skorzystamy z tej okazji,
czy jest możliwe, by taka okazja
powtórzyła się ponownie?*

Część siódma *Jak przyswoić świętą dharmę*

Pośród wszystkich doczesnych, cnotliwych uczynków, korzyści płynące ze słuchania lub nauczania najwyższej dharmy są nieporównywalne. Na początku słuchania lub nauczania, musimy oddać hołd guru i opiekuńczemu bóstwu. To jest konieczne.

Co więcej, zaleca się również, aby złożyć hołd przed naukami, przed nauczycielami dharmy lub zgromadzeniem sanghi i przy innych tego rodzaju okazjach.

Ogólnie rzecz biorąc, konieczność składania hołdu i przestrzegania innych form okazywania szacunku, jest wyraźnie wspomniana w wielu świętych pismach. Na początku nauk, zawsze składałem pokłon Buddzie Siakjamuniemu jako dowód, że podążam za jego naukami i wspominam jego dobroć. Biorąc pod uwagę to, że istnieje wielu uczniów Buddy, czynię również pokłony przed Drugim

Buddhą – Padmasambhawą, aby wskazać, że jestem też jednym z jego uczniów. Następnie, aby pokazać, że jestem również jednym z jego wyznawców, składam hołd Wszechwiedzącemu Longchenpie, założycielowi tradycji Longchen Nyingthig. Ostatecznie, spośród wielu jego następców, do mojego umysłu zostało przekazane urzeczywistnienie Wszechwiedzącego Miphama Gyatso, a jego kluczowe głębokie instrukcje wniknęły do mojego serca. W ten sposób stał się jedyną ozdobą czakry na szczycie mojej głowy. Dlatego zawsze czynię pokłony przed tym drogocennym nauczycielem.

Takie oddawanie czci jest także zgodne z linią natychmiastowych błogosławieństw. Jedynym założycielem naszej tradycji buddyjskiej jest niezwykle dobry Buddha Siakjamuni. On z kolei przepowiedział i wychwalał Guru Padmasambhawę jako swojego głównego następcę w linii mądrości. Wszystkowiedzący Mistrz Longchenpa jest jedynym spadkobiercą linii, który został pobłogosławiony przez guru yab-yum, i który posiadał bezpośrednie prawo do nauczania kluczowych nauk serca. Następnie wśród tych, którzy w prostej linii otrzymali przekaz mądrości umysłu urzeczywistnienia Wszechwiedzącego Longchenpy, głównym był Mipham Rinpoche. Każda cząstka wiary i współczucia, które rozwijałem w strumieniu umysłu,

wynika z wpływu dobroci bezcennego mistrza Mi-phama Rinpocze. Dlatego też przedstawione tu nauki są zgodne z tymi stopniami urzeczywistnienia. Ważne jest ponadto, aby zawsze pamiętać o właściwej motywacji. Jak powiedział Patrul Rinpocze:

*Najwyższy rodzaj (motywacji),
która jest bardzo ważna, dotyczy tych,
którzy gdy wychodzą z domu
przywołują motywację bodhicitty,
(są w drodze do świątyni).
Średni rodzaj mają ci ludzie,
którzy przywołują bodhicittę,
gdy słyszą dźwięk muszli
(wzywającej do świątyni).*

*Najniższy rodzaj motywacji dotyczy tych uczniów,
którym mistrz musi przypomnieć,
by poprawili swoją motywację,
i nakazać podążanie zgodnie z nią.*

Dlatego ważne jest, aby nawet khenpo, którzy są instruktorami, przypomnieli słuchaczom o właściwej motywacji.

Stosownie do tego, codzienne recytacje praktykowane w Larung Gar są zgodne z tradycją Jigme Gyalwai Nyugu, z wyjątkiem *Modlitwy do ośmiu pomyślnych szlachetnych*¹ i *Modlitwy przyciągającej*

zjawiskowe istnienie². Codzienne modlitwy obejmują siedmioczęściowe ofiarowanie z *Modlitwą o doskonale postępowanie*³ i rytuał ślubowania bodhisattwy. Gdy nauki zostaną udzielone, modlitwą końcową jest zawsze część aspiracji z *Modlitwy do doskonałego postępowania*. Odkąd przebywam w miejscu odosobnienia Changma w górnej dolinie Dza, zawsze podążam za tym schematem, gdy udzielam nauk, czy krótkich, czy długich. Wszyscy powinniście zawsze zaczynać od *Modlitwy do ośmiu pomyślnych szlachetnych* i kończyć sesję modlitwą aspiracji, również z *Modlitwy doskonalego postępowania*, nie pomijając niczego. Cnota zaśluzgi tego czynu będzie niewyobrażalnie wielka. Chociaż współczujący Buddha nauczał różnych poziomów niepojętej dharmy, zgodnie z różnymi okolicznościami, rozmaitymi zdolnościami, oddaniem i intencjami istot, większość udzielonych przez niego nauk jest przeznaczona dla ludzi o przeciętnych i niższych zdolnościach. Praktykujący o wybitnych zdolnościach powinni opierać się na pojeździe bodhisattwów, który reprezentuje błogość przyczyny i ścieżki prowadzącej do stanu przebudzenia rezultatu. Ta najwyższa metoda polega wyłącznie na kultywowaniu cennej bodhicitty przebudzonego umysłu. Jest to zawarte w *Przewodniku na ścieżce bodhisattwy*⁴.

*Jak błysk pioruna w ciemną i pochmurną noc
rozświetla wszystko przez moment,
podobnie, dzięki błogosławieństwu Buddy
rzadko pojawiająca się myśl,
by zgromadzić autentyczną cnotę,
w jednej chwili
rozświetla ten świat.*

Tak to jest.

Część ósma

Pożytki i właściwości utrzymywania bodhicitty

Utrzymywanie cennej bodhicitty jest źródłem wszystkich pozytywnych nagromadzeń w całej sansarze i nirwanie i jest jedyną przyczyną wszystkich dobrodziejstw i właściwości. Dzięki temu cierpienie wszystkich istot w trzech światach, bez wyjątku, zostanie całkowicie wygaszone. Wszystkie doskonałe nagromadzenia cnoty i pomyślności będą gromadzone bez wysiłku. To jest konkluzja, do jakiej doszedł Pan Buddha Sjakjamuni, a także jego uczniowie, i po prześledzeniu tych punktów, przez eony nie można znaleźć niczego, co mogłoby to przewyższyć. Dlatego [Szantidewa] powiedział:

*Kontemplując to przez wiele kalp,
wszyscy buddhowie postrzegali to
jako najbardziej pożyteczne.
Dzięki temu niezliczona rzesza ludzi
łatwo osiągnie
stan najwyższej błogości.*

I dalej:

*Ci, którzy pragną zniszczyć
liczne smutki egzystencji,
ci, którzy pragną położyć kres
nieszczęściu istot,
i ci, którzy pragną doświadczyć
dostatku dobrobytu,
nigdy nie powinni porzucać
przebudzonego umysłu bodhicitty.*

Tak to jest.

Kiedy cenna bodhicitta pojawi się raz w strumieniu umysłu, wtedy ta osoba natychmiast zostanie nazwana spadkobiercą zwycięzców [bodhisattwą]. Szantidewa powiedział:

*W chwili, w której przebudzą bodhicittę,
nawet ci słabi i zniewoleni w więzieniu
cyklicznej egzystencji,*

*będą nazywani spadkobiercami buddhów
i będą czczeni przez bogów i ludzi.*

Część dziewiąta

Utrwalanie korzeni cnoty

Weźmy na przykład korzeń cnoty, który nie jest przypieczętowany aspiracją bodhicitty, łatwo zostaje wyczerpany przez cztery przyczyny niszczące cnotę, takie jak zaniedbanie dedykacji lub niewłaściwa dedykacja. Jednakże nawet najdrobniejsza cnota zasługi, która jest przypieczętowana cenną bodhicittą, w wymiarze tymczasowym przyniesie niewyobrażalne szczęście oraz dobrobyt bogów i ludzi, a z ostatecznego punktu widzenia, wzrasta nieustannie, bez możliwości utracenia i w końcu doprowadzi nas do oświecenia. Jest to przedstawione w *Przewodniku na ścieżce bodhisattwy*:

*Wszystkie inne cnoty są jak bananowiec,
który po wydaniu owoców usycha.
Jednak wieczna roślina
przebudzonego umysłu
nieprzerwanie daje owoce i kwitnie bez końca.*

Tak to jest.

Część dziesiąta

*W jaki sposób brak cnoty jest wygaszany
przez splendor bodhicitty*

Jeśli cenna bodhicitta jest utrzymywana w strumieniu waszych umysłów, nawet wszystkie niecnotliwe działania, takie jak pięć haniebnych czynów, które na pewno przyniosą skutek natychmiast po śmierci, zostaną w pełni oczyszczone, bez pozostawienia jakiegokolwiek śladu. Nawet jeśli pozostanie pewna szczątkowa karma, czas spędzony w piekle będzie tak krótki, jak odbicie piłki. Szantidewa powiedział również:

*Choćby nawet wyjątkowo negatywna karma
została zebrana,
podobnie jak polega się na wielkim bohaterze,
który uratuje od strachu,
wyzwolenie pojawi się natychmiast
w oparciu o tę [bodhicittę].
Dlaczego ktoś sumienny nie miałby
opierać się na niej?
Ta [bodhicitta] przypomina ogień
w czasie końca świata.
Wszystkie potężne negatywności
z pewnością zostaną spalone.
Dlatego te naprawdę niezgłębione pożytki,*

*były nauczane przez inteligentnego Maitreję
i przekazane, Norzangowi
[Sudanie] Bodhisattwie.*

Takie właśnie zwięzłe wyjaśnienie tego znajduje się w pierwszym rozdziale *Przewodnika na ścieżce bodhisattwy*. Dokładniejsze opracowanie można znaleźć w *Awatamsaka Sutrze*⁵, w której przedstawione zostało ponad 230 przenośni. Ważne jest, aby przestudiować ten traktat.

Część jedenasta *Jak korzeń cnoty wzrasta nieprzerwanie*

Cenna bodhicitta jest dwojaka. Istnieje bodhicitta aspiracji i bodhicitta zastosowania, a każda z nich przynosi inne korzyści, które należy zrozumieć. Istotne jest, aby otrzymać ślubowania bodhicitty zgodnie z tradycyjną liturgią. Gdy bodhicitta raz pojawi się w umyśle, korzeń cnót zasługi będzie nieustannie wzrastał. Tekst głosi:

*Od tej chwili,
nawet we śnie lub w beztrosce,
ciągłość tego nagromadzenia zasługi sięga niebios
i pozostaje ono nieprzerwane.*

Część dwunasta

Postawa w czasie wykładów dharmy

Za wyjątkiem bardzo ważnego powodu, nikt nie powinien rozmawiać podczas wykładu dharmy, krótkiego czy szczegółowego. W rzeczywistości naucza się, że jest to poważna negatywność, równa rozlewowi krwi Buddy, i najgorszy spośród pięciu haniebnych czynów. Jeśli chcesz odrodzić się w niższych krainach, takich jak piekło Awici, dołącz się do rozmowy, która zakłóca nauki dharmy. Jest pewne, że takie odrodzenie nastąpi. Nikt by tego nie chciał!

Osobiście wielokrotnie ostrzegałem innych khenpo w tej sprawie. Najlepiej, żeby od rozpoczęcia *Modlitwy do ośmiu pomyślnych szlachetnych*, aż do momentu modlitwy dedykacji [takiej jak *Sangye Ku Sum*], nie było żadnych rozmów. Jeśli jest to niemożliwe, wtedy proszę, nie rozmawiajcie w czasie przekazu dharmy i nauczania. Należy to nieustannie podkreślać. Jeśli więc powtarzam to wielokrotnie, to tylko po to, aby wbić to do waszych głów.

Część trzynasta

Pożytki z przychodzenia i słuchania nauk dharmy

Nawet ci, którzy mają ponad osiemdziesiąt lat, nie powinni czuć się zniechęceni i powinni uczestniczyć

w mowach dharmy. Nawet jeśli zostało ci jedynie pięć czy sześć miesięcy życia, nadal powinienes słuchać nauk.

Starcy nie mogą być leniwi! Jeśli twój stan jest tak zły, że naprawdę nie jesteś w stanie brać udziału w mowach dharmy, wtedy dopuszczalne jest słuchanie nauk nadawanych w formie audio. Nie wybieraj tej opcji, jeśli masz tylko niewielkie trudności.

Każdy powinien postarać się i uczestniczyć we wszystkich naukach dharmy. Buddha w wielu sutrach zaznaczał, że zasługa płynąca z ofiarowań siedmiu cennych symboli buddhom i bodhisattwom, tak licznym jak liczne są ziarenka piasku na brzegach rzeki Ganges, nie może być porównana z zasługą nagromadzoną dzięki przejściu chociażby siedmiu kroków w celu otrzymania nauk dharmy.

Część czternasta

*Powód, dla którego ważne jest,
aby uczestniczyć w naukach dharmy*

Niektórzy ludzie mogą pomyśleć: *Dopóki słyszę dharmę, nie ma znaczenia, z jakiego miejsca słucham.* Tak nie jest, ponieważ nauczane jest:

*Gdy otrzymujemy nauki dharmy,
należy usiąść w nisko położonym miejscu
i pozostawać w spokojnym stanie.
Z radością wpatruj się w nauczyciela
i bądź uważny podczas słuchania słów,
tak jakbyś pił nektar.*

Zawsze należy usiąść na poduszce niżej od nauczyciela, a zachowanie ciała, mowy i umysłu musi być zdyscyplinowane. Należy spojrzeć wprost na twarz mistrza z radosnym wyrazem twarzy. Ktoś taki jak ja, z powodu swojego słabego wzroku, nie jest w stanie zobaczyć, czy się uśmiechasz, czy nie. Niemniej jednak, jeśli naprawdę kochasz swojego nauczyciela, wtedy bez żadnego pretekstu pozwól sobie na ukazanie uśmiechniętej twarzy, wypełnionej twoim miłującym oddaniem, a zasługa płynąca z tego będzie niezmierzona. Samo spotkanie z mistrzem, choćby tylko raz, gromadzi bezgraniczne zasługi. Inaczej to ujmując, jeśli uważasz, że bycie zdolnym do wysłuchania wykładu dharmy jest wystarczające i nie jest koniecznym, aby uczestniczyć w zgromadzeniu, to odpowiedz, dlaczego Buddha Amitabha ma niezliczone rzesze uczniów w swoim orszaku?

Nawet Buddha Siakjamuni powiedział:

*Jestem w stanie policzyć drobiny kurzu na ziemi,
ale niezwykle trudno jest policzyć,
ilu jest uczniów w otoczeniu Buddy Amitabhy.*

Chociaż wszyscy ci uczniowie osiągnęli pięć rodzajów jasnowidzenia, sześć rodzajów percepcji mądrości i mogli słuchać dharmy z dowolnego miejsca gdy praktykowali, to jednak woleli udać się przed oblicze Buddy Amitabhy i słuchać nauk dharmy, spoglądając na jego twarz. Podobnie, gdy nasz współczujący Buddha Siakjamuni wygłaszał wszystkie nauki dharmy, mówi się, że można było to usłyszeć w niezliczonych, odległych systemach światów. Samo słuchanie mowy Buddy nie wystarcza, dlatego też nawet inni buddowie wysyłali swoich bodhisattwów, aby stawiali się przed Buddhą Siakjamunim, aby go pozdrowić i słuchać jego nauk. W ten sam sposób my wszyscy powinniśmy iść bezpośrednio przed oblicze nauczyciela, gdy otrzymujemy nauki. Jak już wspomniałem, starsze osoby, które nie są w stanie uczestniczyć w naukach, otrzymały pozwolenie na odsłuchanie audio, ale wynikające z tego korzyści są bardzo ograniczone w porównaniu z obecnością fizyczną.

Nawet jeśli jesteście w stanie tu zostać [w Larung Gar] przez sześć miesięcy, powinniście brać udział w każdym wykładzie, poczynając od kultywacji bodhicitty, kończąc recytacją *Modlitwy doskonałego postępowania*, rozumiejąc jej znaczenie. Już samo to zagwarantuje wam, że nie będziecie już więcej wędrować w sansarze.

3

Szczegółowy opis głębi przyczyn i skutków karmicznych

*Ci o szlachetnym charakterze
i czystej moralności,
studiujący niesplamioną pradźnię,
są szczęśliwymi następcami
zwycięzców trzech czasów
i będą moimi prawdziwymi uczniami serca.*

Część piętnasta *Ogólne rady dotyczące dyscypliny sanghi*

Ogólnie mówiąc, żadne pieniądze przekazane dla sanghi nie są traktowane lekko. Buddha nauczał:

*Wyświęcona sangha, posiadająca moralność
i możliwość wyzwolenia,
ma moje pozwolenie na przyjmowanie ofiar.
Ci, którzy nie posiadli tych cech,
nie mogą przyjąć
nawet najmniejszej ofiary.*

Wskazuje to, że ci, którzy są moralni i wyzwolą strumień swojego umysłu poprzez medytację, mają zgodę Buddy na przyjmowanie ofiar od innych. W innym wypadku, jak wyjaśnił Buddha, niedopuszczalne jest przyjmowanie przez kogoś innego ofiar przeznaczonych dla większej wspólnoty sanghi. O tych, którym tego brakuje [poziomu moralności i cech wyzwolenia], przysłowie mówi:

Moc mistrza pudży zależy od mocy recytacji.

Dlatego każdy powinien starać się jak najlepiej, kiedy recytuje modlitwy w intencji innych.

Osobiście, od czasu, gdy po raz pierwszy przybyłem do Larung Gar, aż do teraz, mogłem wziąć udział w ogólnych ofiarowaniach, składanych sandze przy kilku okazjach, ale to wszystko. Niezależnie od tego, czy chodzi o jedzenie, czy o inne potrzeby, takie jak dzielenie datków na pudzę, zawsze ostrzegałem was, abyście w tych sprawach bardzo uważali. Mówię to dla waszego dobra, nie dla mojego. Niektórzy mnisi, którzy nie uczestniczą w pudży, nadal przyjmują swoją część darowizny, a nawet dwa czy trzy razy więcej, niż wynosi zwykła suma dla jednej osoby. Proszę, nie róbcie tego, ponieważ to zgromadzi karmę, która spowoduje upadek do piekła Awici, gdzie nie doznacie ulgi przez niezliczone kalpy.

Jeśli naprawdę nie macie pieniędzy, lepszym rozwiązaniem jest żebranie. Zgodnie z tą tradycją, Jetsun Milarepa jest najlepszym przykładem zostania żebrakiem po to, by praktykować dhaarmę. Dla takiej osoby to nie jest żaden wstyd, by żebrac o jedzenie.

Część szesnasta
Rada dotycząca ślubowań dla świeckich
z buddyjskiej wspólnoty

Jeśli darowizny zostały ofiarowane większej wspólnocie sanghi, obejmującej również świeckich praktykujących, wówczas jest dla nich dobre, jeśli biorą w tym udział. W przeciwnym razie, jeśli datki są przeznaczone wyłącznie dla wyświęconej sanghi, to nie jest dopuszczalne, by używali ich świeccy ludzie. Dyskutowaliśmy o tej sprawie i doszliśmy do ostatecznych wniosków.

Wcześniej istniała taka sytuacja, że kiedy świecka społeczność odprawiała pudzę, część datków była podobno jej oddawana. Ponieważ suma nie była wystarczająca, żeby podzielić ją między wszystkich, przeznaczono tę darowiznę na fundusz ratowania życia. Ale czy to było właściwe, czy nie? W rzeczywistości tylko Buddha i wspólnota całej sanghi

mają prawo o tym zdecydować, czy darowizna dla sanghi może być przeznaczona na coś innego.

W *Sutrze stu karm*⁶ jest powiedziane, że jeśli ofiary otrzymane latem zostaną przeznaczone na zimę lub na odwrót, albo jeśli ofiara przeznaczona na prawą stronę posągu Buddy zostanie postawiona po jego lewej stronie, nawet jeśli taką decyzję podjął w pełni oświecony mnich, doświadczy on cierpienia bez żadnej możliwości wyzwolenia, nawet wtedy, gdy setki tysięcy buddhów pojawią się na tym świecie. Są to tylko niektóre przykłady przywołane z tej sutry.

Dlatego żaden z was nie ma uprawnień do podjęcia takiej decyzji. Musicie dbać o to, aby spełnić życzenie zgodnie z intencjami sponsora. Jeśli darczyńca zamierza zrobić ofiarę dla całej sanghi, wtedy musicie podzielić to pomiędzy członkami sanghi. Jeśli ofiara jest przeznaczona na ratowanie życia, wtedy wiadomo, gdzie te pieniądze powinny iść, i nie powinniście twierdzić, że nie możecie tego zrobić i w zamian oddawać je całej wspólnocie sanghi.

W niektórych sytuacjach świecka wspólnota nie jest uprawniona, by podejmować decyzję, w tym przypadku grupa co najmniej czterech w pełni wyświęconych mnichów z sanghi powinna się zebrać i podjąć właściwą decyzję zgodnie z regułami. Musicie porzucić wszystkie skłonności do

robienia biznesu, w stylu: To przyniesie więcej zysków i korzyści niż inna opcja, itd.

Część siedemnasta

Jak zachowywać się podczas ceremonii

Kimkolwiek jesteście, jeśli nie byliście uczestnikami ceremonii, to gdy ofiary są dzielone, powinniście unikać ich przyjmowania, ponieważ może to spowodować zniszczenie waszych rdzennych wskazań. Własność wspólnoty sanghi nie może być bezpośrednio używana ani sprzeniewierzona. Jeśli przychodzicie i naprawdę uczestniczycie w ceremonii, bez względu na to, czy złożyliście ślubowanie nowicjusza, czy jesteście w pełni wyświęceni, to jesteście upoważnieni przez Buddhę do otrzymania należytnej części ofiary. Jeśli nie możecie uczestniczyć w pudży, powinniście powstrzymać się od przyjmowania jakiegokolwiek części ofiary, ponieważ spowoduje to odrodzenie się w piekle wadźry w przyszłym życiu.

Istnieje wiele przypadków poważnego naruszenia, braku zasługi, spowodowanego zabieraniem własności wspólnoty sanghi i oddawaniem jej innym lub co gorsze, przywłaszczanie dla siebie samego. Jeśli jednak członek sanghi jest chory, powinien

dostać swoją część ofiary, podobnie jak jego opiekun. Jeżeli pacjent jest obłożnie chory, wtedy może mieć on kilku opiekunów, ale jeśli to nie jest konieczne, lepiej nie decydować się na pomoc kilku osób, gdyż wtedy nie otrzymują one nauk. To nie jest dobre dla was.

Część osiemnasta

Okazywanie miłującej dobroci zwierzętom

Nikt z was nigdy nie powinien rzucać kamieniami w zwierzęta domowe czy w bezpańskie psy. Gdy mówiłem o tym wcześniej, wszyscy myśleliście, że jestem zbyt pobłażliwy. Jestem osobą cierpiącą na serce i prawdopodobnie z tego powodu jestem nadwrażliwy, co być może powoduje nadmierne reakcje z mojej strony. W każdym razie, mówię wam bez ogródek, że jeśli rzucicie w psa kamieniem, to równie dobrze moglibyście uderzyć mnie.

To jest miejsce zgromadzeń sanghi, a nie psów, więc proszę, nie przyprowadzajcie ich tutaj. Jeśli ktoś mógłby zabrać stąd chociażby jednego psa i zaopiekować się nim, to poprosimy sanghę, aby wyrecytowała sto milionów mantr w intencji tej osoby. Zmniejszenie liczby psów to bardzo duży problem dla sanghi. Dlatego najlepiej nie przyprowadzać

psów ani nie karmić ich tutaj. Jednak w związku z tym, że są obecne tutaj bezpańskie psy, nie rzucajcie w nie kamieniami!

Dzieci mogą myśleć, że rzucając kamieniami w psy, stają się bohaterami. W rzeczywistości tytuł *bohatera* nie bierze się z pokazywania swojej odwagi psu. Najlepszym podejściem, zgodnym z dharma, jest odwaga w obliczu wroga mentalnego, namiętności. Z przyziemnego punktu widzenia, okazywanie odwagi wobec wroga jest heroiczne. Bohaterem nie jest zatem ten, który kamieniuje stare psy. Czy pamiętacie, że jest to nawet wspomniane w pieśni grzesznika Ministra Shanpy z *Eposu Gesara*? Oto powody, dla których błagam was, abyście nie rzucali kamieniami w psy.

Część dziewiętnasta

Wysyłanie i przyjmowanie szczęścia i cierpienia

Od teraz, jeśli rzucicie kamieniem w psa, będzie to dokładnie tym samym, co krzywdzenie mnie. Wciąż są mnisi, którzy zachowują się tak, jakby byli bohaterami, szukając największych kamieni i próbując zasypać nimi psy. Kiedy ma to miejsce, fizyczny ból, który odczuwam, jest w rzeczywistości nie do zniesienia! Być może zabrzmiało to tak,

jakbym robił pokaz współczucia, ale kiedy niektórzy z was rzucają tymi kamieniami, czuję ostry ból w moim sercu. Ponieważ naprawdę tak jest, ochrona psów stała się moim celem. Błagam was wszystkich, skończcie z tymi okrucieństwami. Jeśli chodzi o pasterzy, nie jestem w stanie narzucać im reguł, więc dalej będą to robić. Nie da się wiele z tym zrobić, podobnie jak z istotami w trzech niższych światach, które cały czas czują cierpienie i nie możemy nic zrobić, by je uratować. Ci z was, którzy postrzegają mnie jako swojego nauczyciela, proszę, posłuchajcie, kiedy mówię, abyście przestali krzywdzić wszelkie istoty, zwłaszcza stare psy wokół nas. Błagam was, przestańcie, teraz!

W te dni, kiedy zastanawiam się nad negatywną karmą, którą tworzą istoty w tych zdegenerowanych czasach, nie mogę znaleźć spokoju. Zwłaszcza gdy jestem bezpośrednio świadkiem ich cierpienia, jest to tak trudne do zniesienia! Ponadto, gdy kontempluję los zwierząt domowych, które są wysyłane na rzeź, i to, jak bardzo muszą cierpieć z powodu swoich karmicznych uwarunkowań, to jest przerażające. Najpierw są one ładowane na ciężarówki i przewożone do miejsca przeznaczenia, w którym to czasie, jak się mówi, ich pyski są zamykane gwoździami tak, żeby zachowały pełną masę ciała aż do śmierci.

Kiedy dotrą do rzeźni, rozmaite cierpienia, które muszą znieść, są jak krainy piekieł, tyle że trwają krócej. Nie ma niczego gorszego niż to! Za każdym razem, gdy przychodzi mi ta myśl do głowy, czuję się tak bardzo zaniepokojony, ale nie można z tym nic zrobić. Błagam was wszystkich, abyście nie rzucali kamieniami w psy ani w jaki.

Część dwudziesta

Współzależność karmicznych przyczyn i skutków

Negatywna karma, która została zgromadzona w związku z Trzema Klejnotami, jest królem wszelkiej negatywności. Jest prawie pewne, że dojrzeje ona w tym samym życiu, w którym się pojawi. Jeśli nie, to po śmierci na pewno dojrzeje w przyszłym życiu. Działa to również odwrotnie, w drugą stronę, jeśli złożymy choćby skromne ofiary Trzem Klejnotom, nagromadzona zasługa będzie wielka. Ofiarowania czynione sandze przewyższają zasługę składania ofiar Buddzie i dharmie, ponieważ sangha ucieleśnia wszystkie trzy obiekty schronienia.

Chociaż istnieje korzyść w składaniu ofiar figurom Buddy i stupom z relikwiarzami, nie ma odbiorcy, który skorzystałby i przyjął tę ofiarę. Jeżeli ofiara

zostanie złożona klejnotowi sanghi, wówczas następuje podwójny pożytek, z ofiarowania i z otrzymywania. Nawet samo oferowanie skromnych produktów lub przekąski sandze, gwarantuje, że pozytywne rezultaty dojrzeją jeszcze w tym życiu. Co więcej, ta wartość nie wyczerpie się, gdy dojrzeje, a wręcz przeciwnie, będzie wzrastać, dopóki nie osiągnie się Doskonałego Oświecenia.

Oto powody, dla których spośród Trzech Klejnotów sangha jest szczególnym polem, dzięki któremu można gromadzić zasługi. Jeśli jesteś w stanie ofiarować choćby skąpe substancje, zgodnie ze swoimi możliwościami, korzyści z tego płynące będą nie do wyobrażenia.

Część dwudziesta pierwsza

Karmiczny rezultat wynikający z wiązania się z majątkiem sanghi

Jeśli chodzi o ceremonie, zróbcie wszystko, co w waszej mocy, aby recytować z oddaniem. Skarbnicy i działy finansowe muszą zachować ostrożność przy przydzielaniu środków. Buddha powiedział, że w przypadku tych, którzy wysilają się w studiowaniu i medytacji, to nawet jeśli nie są w stanie robić długich recytacji, krótkie są wystarczające.

Mówi się także, że nawet trzy systemy światów są zbyt małe, by je ofiarować takim osobom. Dla tych, którzy utrzymują czystą etykę i są pilni w studiowaniu i kontemplacji, to nawet jeśli prezentuje się im ofiary trzech systemów światów, będzie to niewystarczająca ofiara.

Dlatego [ponieważ nasze codzienne ceremonie i śpiewy są już krótkie], proszę, śpiewajcie podczas zgromadzeń harmonijnie. Możecie przypominać sobie moje wcześniejsze słowa. Nie oszukujcie co do ilości nagromadzonych powtórzeń, po to, by otrzymać więcej ofiar, ponieważ jest to prawdziwy upadek, który zaprowadzi was w najniższe światy. Jeśli to zrobicie, dopuścicie się oszustwa, które jest formą kradzieży oraz jest niewłaściwym związkiem z własnością sanghi. Jest to równoznaczne z podstępny nadużyciem. To przerażające! Proszę, postępujcie ostrożnie z własnością sanghi.

Dlatego jest nauczane, że oprócz utrzymywania czystych wskazań i studiowania dharma, nie powinniście akceptować przyjmowania własności sanghi dla własnej przyjemności. Po głębszym zastanowieniu się jest dla mnie jasnym, że jeśli spędzacie życie na przejadaniu ciężkiego karmicznie majątku sanghi, to jest przerażająca opcja, która budzi we mnie grozę. Szczególnie kiedy już raz pojawia się majątek sanghi, wówczas wielka negatywna karma

może być zgromadzona poprzez wiązanie się z nim. Zapomnijcie wtedy o odrodzeniu się w czystych krainach, sprawcy skończą jedynie w trzech niższych światach. Tak myślę i wszyscy powinniśmy zwrócić na to uwagę.

Moment śmierci jest niepewny i nikt nie może go przewidzieć. Czy starzy, czy młodzi, czas i okoliczności śmierci są dla nas wszystkich niepewne. Jeśli spytacie: *Co jest autentyczną dharmą, która przyniesie korzyść w momencie śmierci?*, to odpowiedź brzmi: *Kultywowanie wiary i współczucia oraz przyswojenie nauk wielkiej doskonałości*. Te aspekty dharmy zapewnią nam, że będzie to ostatnie odrodzenie w sansarze. Nie ma nic wspanialszego od tego. Każdy musi starać się praktykować z pilnością, bez względu na to, kim jesteście, kluczowym jest przyswojenie dharmy w ten sposób.

Jeśli jesteście mnichami, wówczas nie jest właściwym odpłacenie się za dobroć starzejącym się rodzicom czy pomaganie krewnym majątkiem, który zgromadziliście dzięki dharmie. Buddha nauczał, że jest to jak wlewanie gorącej lawy w usta rodziców i jest wyjątkowo negatywne.

Część dwudziesta druga
Lekceważenie najwyższych istot
jest równoznaczne z porzuceniem dharmy

Jeśli gromadzona jest karma porzucenia dharmy, to mówi się, że z pewnością nie będzie żadnej nadziei na wyzwolenie. Dlatego musimy być niezwykle czujni w tej kwestii. Czym jest karma porzucenia dharmy? Dzieje się to za każdym razem, gdy bodhisattwowie są wyszydzani. Ponieważ nie wiemy, gdzie są bodhisattwowie, i nie mamy pojęcia, kim oni są, musimy być ostrożni wobec wszystkich. Mogą to być ludzie świeccy, a także żyjący w klasztorach, ale nie możemy również wykluczyć możliwości ich istnienia w pod postacią zwierząt. Był kiedyś człowiek, który miał odwiedzić górę Wutai. Bodhisattwa Mañdziuśri poprosił go, aby dostarczyć do osoby o imieniu Dashi list, który głosił:

Bodhisattwo Dashi!
Zakończyłeś swoje działanie,
polegające na niesieniu pożytku
innym istotom w tym ciełe
i jest teraz czas,
abyś udał się
do wschodniej czystej krainy,
Zamanifestowanej Radości⁷.

Gdy podróżny był blisko miasta Chengdu w Chinach, zapuścił się do małej wioski. Chociaż pytał i pytał, nie był w stanie odnaleźć miejsca pobytu kogoś o tym imieniu. W końcu gospodarz powiedział mu, że jego rodzina ma zamiar następnego dnia zabić świnie imieniem Dashi.

Posłaniec pomyślał:

*Skoro miejsce pobytu bodhisattwów jest nam
nieznane, powinienem zostawić ten list
świni Dashi.*

Kiedy umieścił notatkę tuż przed świnia, udało jej się otworzyć list pyskiem, a natychmiast po zerknięciu na to, co zostało napisane, zdechła.

Bodhisattwów można odnaleźć wśród różnych gatunków ptaków i innych zwierząt. Często mają takie aspiracje, jak: *zostać ptakiem, zwierzęciem lub żebrakiem w miastach*. Czasami dążą również do tego, aby stać się osobą chwaloną lub odrzucaną przez wszystkich, człowiekiem chorym, nauczycielem dharmy i tak dalej. Ściśle mówiąc, nie powinniśmy zatem, nikomu ubliżać ani krytykować żadnej istoty. W przeciwnym razie może to doprowadzić do niebezpiecznego uczynku porzucenia dharmy.

Część dwudziesta trzecia
Lekceważenie dharmy
prowadzi do porzucenia dharmy

Oznacza to, że jeśli ktoś uważa, że nieprzenikniona dharma nie jest autentyczną dharumą, i utrzymuje ten zły pogląd, również gromadzi karmę porzucenia dharmy. Na przykład my, filozofowie, trzymamy się własnych założeń, opartych na przywiązaniu i niechęci, wypowiadając opinie nieprzychylne w swej treści o szkołach późniejszych tłumaczeń, jak kagju czy jonang. Wszystko to gromadzi karmę porzucenia dharmy.

Zazwyczaj świeccy mężczyźni i kobiety w Tybecie nie rozmawiają o tych sprawach. To wyświęceni mają skłonność do takich komentarzy. Jednak w przeszłości, kiedy sanghi wcześniejszych i późniejszych szkół znajdowały się w dysharmonii, wielu ich świeckich wyznawców popełniało również błąd porzucenia dharmy z powodu osobistego przywiązania i nienawiści. Niedopuszczalne jest oczernianie prawdziwej dharmy i linii przekazu.

Obecnie istnieje wielu prawdziwych i fałszywych odkrywców skarbów, a także autentycznych i fałszywych mahasiddhów. Nie możemy ich odróżnić od zwykłej osoby, więc musimy pozostawić to

wszystko w stanie neutralności. Wspomniano o tym w sutrze *Ozdoba klas mahajany*:

Strumień umysłu ze swojej natury jest trujący.

*Niewłaściwy, nawet kiedy skierowany jest
do niekorzystnych form.*

*Jest to oczywiste,
kiedy kieruje się ku dharmie,
w którą wątpi.*

*Dlatego bycie neutralnym jest lepsze,
ponieważ nie ma w tym błędu.*

4

Niesekciarski opis filozoficznych doktryn Buddy

*Co jest podstawową ludzką dobrocią?
Posiadanie czystej intencji i brak nieuczciwości,
pozytywna, stała i lojalna osobowość,
wraz ze szczodrością i mądrością.*

*Część dwudziesta czwarta
Tworzenie harmonijnych relacji
między duchowymi tradycjami*

Na tym świecie istnieją cztery główne religie: hinduizm, chrześcijaństwo, islam i buddyzm, a także niezliczone mniejszości religijne. Jeśli są konflikty między tymi religiami lub w którejś z tych religii – wynikające z przywiązania, niechęci i rywalizacji – wtedy wszystkie istoty zostają wrzucone w stan szkodliwego konfliktu. Dlatego każdy musi być harmonijny i wolny od sekciarskich uprzedzeń.

Część dwudziesta piąta

Tworzenie harmonijnych relacji między doktrynami filozoficznymi

W śnieżnej krainie Tybetu istnieje osiem wielkich rydwanów z rodów praktykujących i dziesięć wielkich filarów linii. Wszystkie te rody podtrzymują doktryny tego samego Buddy Siakjamuniego. Dlatego wszyscy naśladowcy powinni zachować harmonię i zachować czystą moralność.

Zwłaszcza wyświęceni powinni unikać faworyzowania własnej linii – z powodu przywiązania lub gniewu, mówiąc: *Jesteśmy najmłodszą linią, wy jesteście wcześniejsi rodowodem. Jesteście bon, my jesteśmy kagju* i tak dalej. Ten sposób myślenia i mówienia faktycznie jest dopuszczeniem się złego czynu porzucenia dharmy, tworzeniem karmy prowadzącej do odrodzenia w niższych światach. Proszę, nie utrzymujcie niewłaściwych poglądów na temat jakiegokolwiek aspektu dharmy. Jednocześnie musicie zachować wiarę i szacunek dla wybranego bóstwa, które zostało wskazane, gdy kwiat spadł na mandalę w czasie inicjacji. Obecnie, dzięki uprzejmości kilku wspaniałych spadkobierców linii, zmieniła się sytuacja w Kraju Śniegu, a konflikty między liniami zmniejszyły się, ale nie zostały

jeszcze w pełni wykorzenione. Chodzi mi o to, że mnisi nie mogą mieć przywiązania ani niechęci do doktryn filozoficznych.

Myślę, że najlepiej będzie, jeśli wszyscy razem spotkamy się i spróbujemy znaleźć metody wzmocnienia doktryny, tak aby pozostała ona czysta i wspałała. Działania służenia cennym naukom Zwycięzców powinny przynosić dobro istotom. Nie możemy być tacy, jak niektórzy ludzie w przeszłości, którzy kierowani pragnieniem i gniewem, wychwalali swój własny rodowód, podważając inne. To jest absolutnie niedopuszczalne. Taka niechęć i złość w stosunku do innych linii z pewnością wytworzą przyczynę upadku do niższych światów. Zgodnie ze ścieżką tajemnej mantry, szósty rdzenny upadek jest opisany w następujący sposób:

*Ublizanie filozofii religijnej,
własnej lub innych linii,
jest szóstym rdzennym upadkiem.*

Tak właśnie jest. Dotyczy to nie tylko czystej i poprawnej ścieżki nauk Buddy, włączając śrawaków i pratjekabuddhów, którzy są na ścieżce, oraz bodhisattwów, którzy praktykują mahajanę, ale dotyczy też heretyków, którzy poszukują ścieżki. Jeśli ich filozofie są dyskredytowane,

jest to szósty upadek. Karma porzucenia dharmy gromadzi się zwłaszcza na ścieżce bodhisattwów. Jeśli pragniecie odrodzić się po śmierci w krainie Sukhawati, musicie być ostrożni, ponieważ żadna inna karma nie jest cięższa, niż karma porzucenia dharmy w tym kontekście.

W odniesieniu do najwyższych spadkobierców linii, których umysły są pobłogosławione oświeceniem i przekazem, jeśli ktoś intencjonalnie wymyśla i przypisuje im błędy lub zaprzecza ich właściwościom, albo używa podłych słów, by im dokuczyć, wtedy również tworzy karmiczną przyczynę porzucenia dharmy.

Część dwudziesta szósta

Jak podkreślić swoją własną tradycję

Niezależnie od tego, do jakiej linii należycie, powinniście szanować wszystkie inne tradycje i członków sanghi, harmonię sanghi i czystą dyscyplinę. Ważne jest, aby rozwijać czyste spojrzenie na inne systemy filozoficzne, wolne od jakichkolwiek uczuć agresji. Jednocześnie musicie mieć silne przekonanie odnośnie swojej własnej tradycji i mieć wybrane bóstwo za swoją ozdobę na szczycie

głowy. Z pewnością samo oddanie nie jest wystarczające i musicie opanować to, co było nauczane, i zastosować to w praktyce. Jeśli chodzi o twoją własną linię, czy to są szczegółowe teorie o sadhanach i recytowanych mantrach, których się uczysz, czy o etapach ścieżki i kluczowych instrukcjach, które ćwiczysz, musisz je znać na wylot.

Jeśli masz dużo czasu, możesz studiować i badać inne tradycje, ale twoje skupienie powinno pozostać przy twojej własnej. To tak, jak guru Mipham Rinpocze, powiedział, że czuł się niezwykle szczęśliwy, że urodził się w czasach nauk Guru Padma-sambhawy i miał niezwykłą wiarę w tę linię. Ja urodziłem się w linii ningma i skupiłem się przede wszystkim na praktyce i szerzeniu tej linii. Ponadto bez stronniczości przestudiowałem i rozpoznałem inne tradycje.

Czy jesteście wyświęceni, czy jesteście świeckimi uczniami, powinniście unikać zbyt częstego podróžowania, odwiedzania różnych klasztorów, spotykania się z wieloma ludźmi przez cały dzień. Inaczej skończy się na tym, że niczego nie osiągniecie, jedynie bezcelowo zmarnujecie swój cenny czas. Każda osoba powinna praktykować własną linię wytrwale, dogłębnie i całym sercem. To powinna być najważniejsza sprawa w waszym życiu.

Część dwudziesta siódma

Błogosławieństwa linii widjadharów

Ogólnie mówiąc, współczucie buddhów i bodhisattwów jest wolne od jakichkolwiek uprzedzeń. Jednakże ze względu na sposób rozwijania bodhicitty i aspiracji podczas praktykowania drogi, jeśli ofiarujesz pojedynczą prośbę do Guru Padmasambhawy, błogosławieństwa z tego płynące będą bardziej wzniosłe, niż z błagania innych buddhów przez całe wieki. W *Siedmiu rozdziałach* i innych źródłach jest mowa o tym, że mieszkańcy zaśnieżonej krainy Tybetu w szczególności otrzymają jego współczucie i szczególną łaskę. Każdy musi żarliwie modlić się do Guru Rinpocze, z silnym oddaniem i z wiarą, która jest wolna od wszelkich wątpliwości. Dla wszystkich Tybetańczyków, Drugi Buddha – Guru Rinpocze jest doskonałym i najbardziej związanym z nimi mistrzem.

Co do mnie, w tym życiu narodziłem się w naukach linii widjadharów wczesnych tłumaczeń, a także spotkałem się z doktryną Esencji Serca – Esencji Wadźry Jasnego Światła. Błogosławieństwa mistrzów, którzy są przywódcami trzech linii, zostały przeniesione do mojego serca. Właśnie dlatego czuję, że mam to szczęście, aby podtrzymać i opanować znaczenie wielkiej doskonałości –

dzogpa chenpo. Wszystko to wynika z życzliwości Drugiego Buddy Orgyena Rinpocze (Guru Rinpocze), a także zawdzięczam to w szczególności dobroci mojego drogocennego mistrza Miphama Rinpocze. Dlatego, jeśli chcecie otrzymać ode mnie błogosławieństwa, musicie także polegać na naukach Miphama Rinpocze. Przy ustalaniu poglądów filozoficznych nie wolno wam nawet pośrednio obalać poglądów Miphama Rinpocze. W przeciwnym razie drzwi do błogosławieństwa będą zablokowane. We mnie, nawet samo zobaczenie choćby czterech liniiek jego słów wzmacnia oddanie, współczucie, duchowe doświadczenia oraz urzeczywistnienie, umożliwiając mi łatwe zrozumienie trudnych, kluczowych punktów świętych pism. Taki stan zwykle towarzyszy mi przez siedem lub osiem dni. Mam nadzieję, że wszyscy będziecie zważać na te punkty.

Część dwudziesta ósma
Rozwijanie żarliwego oddania,
które jest wolne od wątpliwości

Posiadam niezrównaną wiarę i oddanie dla linii wczesnych tłumaczeń widjadharów, a szczególnie dla drogocennego guru Miphama Rinpocze. Z perspektywy zwykłej osoby, nie ma możliwości, aby

próbować rozwinąć mój poziom oddania. Kiedy miałem cztery czy pięć lat, rozpoznałem guru Miphama Rinpocze jako moje ostateczne schronienie i modliłem się do niego jako jedyne, wybranego bóstwa mojego przeznaczenia. Moje szczere oddanie nigdy nie zachwiało się i zawsze uważałem, że jest on nierozzerwalnie związany z Mañdziuśrim, nie tylko pod względem natury, ale także pod względem przejawienia.

Nie powiem, że miałem takie oddanie, gdy miałem zaledwie trzy lata, tak wcześnie to nie było, ale z pewnością miałem takie uczucie, gdy miałem pięć lat. Pamiętam, gdy raz w ramionach ojca wyraźnie rozpoznałem Miphama Rinpocze jako Pana mojej rodziny Buddy i od tego dnia czułem się tak, jakby naturalnie bodhicitta powstała w moim umyśle.

Część dwudziesta dziewiąta

Wielkość głębokiego znaczenia

Obecnie weszliśmy w wiek degeneracji, kiedy błędne poglądy stały się powszechne i popularne. Ci, którym brakuje zasług, doświadczają osłabienia oddania, nawet gdy dharma stanie się głębsza. Jeśli uważacie, że możecie w prosty sposób zrozumieć głęboką dharmę poprzez intelektualne zrozumienie,

bez polegania na wykwalifikowanym nauczycielu, który posiada upadesia widjadhary, jesteście w błędzie.

Guru Mipham Rinpocze powiedział:

*Jeśli brakuje ci przyczyny
wcześniejszego poznania i karmicznej dojrzałości,
to nawet jeśli jesteś wykształcony
i wiesz, jak studiować, przemyśliwanie
samego znaczenia terminologii filozoficznej
nie przyniesie zrozumienia,
choćbyś próbował przez sto lat.*

Tak to jest. Dlatego ci, którzy zaczynają studia, powinni być ostrożni.

Część trzydziesta *Regent wielkiego Guru Padmasambhawy*

Zawsze byłem przekonany, że posiadam związek karmiczny, by ukazać chronione dziedzictwo Orgyena Rinpocze – osiemnaście ukrytych skarbów, takich jak głębokie tajemne skarby umysłu, rozległe ziemskie skarby i tak dalej. Modłę się, aby móc odkryć głębokie skarby, uspokoić wszystkie oznaki degeneracji, szeroko rozprzestrzenić dharwę, przynieść

pożytek istotom i spełnić życzenia Orgyena Rinpoche. Jeśli pewnego dnia dołączę do zgromadzenia dakiń i widjadharów w Świetlistym Pałacu Lotosu na Miedzianej Górze, z ojcem i matką Guru Rinpoche uśmiechającymi się do mnie i wychwalającymi mnie melodyjną mową Brahmy; zaangażuję się w głęboką ścieżkę upaja i ścieżkę wielkiej doskonałości – dzog-czen, by mieć to samo szczęście, co wielki mistrz Padmasambhawa. Jakże byłoby cudownie.

Jednakże z powodu tego, że większość przyczyn i okoliczności już minęło, bramy głębokich skarbów zamknęły się. Przede wszystkim współzależne okoliczności i przyczyny do odkrycia wrót trzynastu świętych miejsc zostały zniszczone i w rezultacie moje życzenia nie będą spełnione. Bardzo nad tym ubolewam.

Część trzydziesta pierwsza

Porady inspirujące nieustraszoność

W młodym wieku czułem, że jestem trzymany na haku wielkiego współczucia i błogosławieństwa wielkich spadkobierców linii widjadharów w naszej tradycji ningma. Wierzyłem, że błogosławieństwa linii mądrości umysłu przeniknęły do mojego umysłu i że autentyczne znaczenie wielkiej doskonałości

przeniknęło moją istotę. Byłem przekonany, że na pewno osiągnę tęczowe ciało światła.

Jednakże z powodu splamionych samaja niektórych uczniów, nawet moje iluzoryczne ciało skupisk [skandh] zostało splamione. Zapomnijcie o tym, że ono się skurczy, być może nawet urośnie po śmierci! Nawet jeśli tak się stanie, nie musicie odczuwać wątpliwości ani mieć niewłaściwego poglądu. To nie będzie stanowiło problemu [na waszej ścieżce], o ile utrzymacie się w swojej praktyce.

Zawsze postrzegajcie guru, którzy okazali wam swoją dobroć na wszystkie trzy sposoby, tzn. udzielili tajemnych nauk, inicjacji i kluczowych instrukcji, jako żywych buddhów i traktujcie ich z odpowiednią czcią. Dołóżcie wszelkich starań, aby wasze ślubowania i samaja były doskonale czyste. Starajcie się przyswoić znaczenie wielkiej doskonałości i módlcie się, aby odrodzić się w Sukhawati. Wtedy nie będzie wątpliwości, że osiągniecie cel, dla siebie i innych.

Część trzydziesta druga

Nie ma sprzeczności między doktrynami

Uczeni w przeszłości zaangażowali się w entuzjastyczną debatę dotyczącą ich szkół myślenia,

a mianowicie sakja, gelug, kagju i ningma. Niemniej jednak powody ku temu są błędnie rozumiane, rozwinęła się wręcz myśl, że są ze sobą w konflikcie. Jeśli uważacie, że jest to rodzaj gorącego sporu między szkołami myśli, popełniacie błąd porzucenia dharmy, który zmusi was do wędrowania po bezkresnych niższych światach.

W rzeczywistości wszystkie szkoły filozoficzne w Krainie Śniegu przestrzegają nauk mahajany. Kiedy zostanie omówiona Środkowa Droga, wszyscy będą jednomyślnie zgadzać się z poglądem szkoły prasangika. Nikt nie powie: Jesteśmy szkołą swatantrika. Jeśli chodzi o mantrajanę, wszyscy bez wyjątku praktykują najwyższą joga tantrę (anuttara jogatantra). Z tego powodu istotne jest, aby zrozumieć, że nie ma sprzeczności między szkołami.

Panchen Rinpocze powiedział kiedyś:

*Gdyby wszystkie buddyjskie linie
zjednoczyły się,
byłby to wielki wkład
w rozwój doktryny buddyjskiej,
jak również społeczeństwa.
Będąc z różnych linii,
nie powinniśmy
używać rozróżniającej mowy,*

*takiej jak:
jestem ningma, a ty jesteś gelug,
ani też nie powinniśmy
zazdrośnie kpić z siebie nawzajem
i gromadzić negatywną karmę
pożądania i nienawiści,
a tym samym
niszczyć samych siebie.*

Mówię do was prosto z serca. Po pierwsze, nie ma różnicy między szkołami filozoficznymi. Po drugie, nie ma najmniejszej sprzeczności. Dlatego, jeśli myślicie, że jest, to znaczy, że niczego nie rozumieście.

Część trzydziesta trzecia
Porady dotyczące tego, jak nie być sekciarskim

Jeśli chodzi o sposób nauczania, istnieją różnice między szkołami gelugpa, sakjapa, ningmapa i tak dalej. Na przykład szkoły późniejszych tłumaczeń będą twierdzić, że umysł powinien istnieć w podstawie przebudzenia. Inaczej istniałby błąd, w którym oświecona istota byłaby nieożywiona itp. Ningma i sakja twierdzą, że w stanie buddhy umysł nie istnieje i wspierają to twierdzenie wieloma

innymi dowodami. Jednak wszystkie szkoły starają się wyrazić głębię mądrości.

Dlaczego? Żadna z linii, czy to sakja, gelug, czy ningma, nie powie, że ten skomplikowany umysł i jego wtórne stany mentalne, takie jak dualistyczny umysł, który obecnie dominuje w naszej perspektywie, istnieją na poziomie Buddy. Co więcej, wszystkie linie zgadzają się, że mądrość Buddy wiąże się z dziesięcioma mocami, czterema stanami nieustraszoneści i wszystkimi cechami, które są odrębne i bezbłędnie realizowane, bez pomieszania. Będą twierdzić, że wszystko to musi być wpisane w stan oświecenia. Zatem poza sposobem różnicowania stylów nauczania i nauczania szczególnych, kluczowe punkty znaczenia są podobne.

Kiedy wiadomo, że nie ma najmniejszej różnicy co do ostatecznego znaczenia, jakiego naucza się w sakja, gelug, ningma i kagju, zrozumiecie, że nie ma sprzeczności w odniesieniu do pism wszystkich tych filozoficznych szkół.

5

Ogólny cel istnienia obozu znanego jako Larung Gar

*Jeśli ktoś pyta, czym jest czysta moralność,
to jak napisano w Kangjur i Tengjur,
oznacza ona chronienie, niczym własnych oczu,
wszystkich instrukcji dotyczących tego,
co przyjąć, a co odrzucić.
Choć to jest trudne w dzisiejszych
podłych czasach,
bardzo uważajcie, żeby nie wpaść w żadne
mentalne upadki, które przeszkodzą wam
w utrzymaniu ślubowań,
wyjaśnionych w indywidualnych systemach
pratimoksha, bodhisattwy i mantrajany.*

Część trzydziesta czwarta *Ogólny rozwój tego obozowiska dharmy*

Co do naszego wielkiego obozowiska dharmy, przez ostatnie dwadzieścia jeden lat mieliśmy wiele ważnych wydarzeń i okresów rozwoju. Przybyłem do Larung i założyłem buddyjski instytut dziesiątego dnia miesiąca mały w 1980 roku, który też

był Rokiem Małpy w kalendarzu tybetańskim. Głównym celem było wskrzeszenie nauk Buddy i przyniesienie wielkiego szczęścia istotom.

Od 1985 roku poświęciliśmy długi czas na proces dopracowywania i reorganizacji tradycji obozowiska.

W 1987 roku, Roku Ognistego Królika, na początku siedemnastego roku sześćdziesięcioletniego cyklu według kalendarza tybetańskiego, wielu uczniów udało się ze mną w podróż do świętej góry Wutai w Chinach, gdzie przebywa szlachetny Bodhisattwa Mańdziuśri. Razem zgromadziliśmy tam najwyższą bodhicittę.

Przez te lata dążyliśmy do przewodzenia istotom w drodze do czystej krainy Sukhawati.

Następnie bardzo ciężko pracowaliśmy, by ujarzmić wszystkie siły zła i marów niszczących samą, którzy szkodzą buddyzmowi i podważają szczęście istot. W tym czasie doświadczyliśmy wielu trudności, które na nas spadły. Ostatecznie, po tych wszystkich przeciwnościach, osiągnęliśmy pełne zwycięstwo i teraz symbolem naszego zwycięstwa jest wielka flaga Garudy wzniesiona nad tym zakątkiem świata.

Część trzydziesta piąta

Zasada trojkiej równości

Pierwszą jest równość miejsca. W Larung Gar nie ma najmniejszej różnicy w wysokości miejsc zajmowanych przez wszystkich mnichów, nowo przybyłych, najlepszych khenpo czy tulku. Kiedy mamy ceremonię odnowienia ślubowań i oczyszczenia naruszeń, mamy wówczas tylu mnichów, że bardzo trudno ustawić wszystkich według starszeństwa wyświęcenia, ale poza tym każdy siedzi na takim samym poziomie i wysokości.

Drugą jest równość aktywności. W Larung Gar, nieważne jaka jest to praca, wszyscy biorą w niej udział, bez żadnych wyjątków. Czy ktoś z was jest khenpo, czy tulku, który posiada trzy właściwości: uczoność, moralność i podstawową dobroć, czy jest nowo przybyłym mnichem lub mniszką, każdy bierze udział we wspólnej pracy. Taka jest nasza tradycja.

Trzecią jest równość finansowego wsparcia. W przeszłości niektóre klasztory miały zwyczaj ofiarowywania guru, khenpo i tym podobnym oficjelom tej samej sumy finansowego wsparcia, albo też dawano im podwójną, a nawet potrójną stawkę, nawet kiedy nie brali udziału we wspólnych ceremoniach recytacji. To jest całkowicie

nieuzasadnione. Sam, od czasu założenia Instytutu Larung, nigdy arbitralnie nie przywłaszczyłem nawet grosza z ofiar dawanych sandze. Dlatego powinniście uważnie czytać *Winajapitakę*⁸. Zarówno wielcy khenpo, jak i wielcy tulku, nieważne, kim jesteście, jeśli braliście udział w ceremonii wspólnej recytacji, macie prawo do otrzymania ofiar, jeśli nie braliście udziału, to absolutnie nie bierzcie ich, bo zgromadzicie wielką negatywność w związku z majątkiem sanghi.

Część trzydziesta szósta

Jak osiągnąć przyciągające oświecone działania

Obecnie mamy Rok Smoka, co oznacza dźwięk grzmotu na niebie, wskazujący rozprzestrzenianie się dobrej reputacji. W tym wspaniałym czasie musimy angażować się w przyciągające oświecone działania.

Instytut Larung Gar ma cztery kategorie wspólnoty sanghi: tybetańskich mnichów, tybetańskich mniszek, świeckich praktykujących Tybetańczyków i chińskich praktykujących narodowości Han. Wszystkie cztery grupy powinny dążyć do dokonania magnetyzujących czynów. W przyszłości Instytut powinien kontynuować tę działalność. Dzięki

temu zwyczajne i duchowe aktywności zostaną uwieńczone sukcesem. Nic innego nie jest konieczne. Jeśli ktoś pyta, w jaki sposób pojawia się przyciągające, magnetyzujące działanie, to istnieje pięć kategorii.

Pierwsza, kiedy stado ptaków ląduje na tym samym drzewie, to nie mogą pozostać tam na zawsze. Podobnie wszyscy dzisiaj tu zebrani, nie zostaną razem na tym świecie zbyt długo. Dlatego w czasie tego krótkiego życia nie powinniśmy robić dalekosiężnych i pozbawionych znaczenia planów, raczej wszyscy powinniśmy praktykować dharma, unikać niecnotliwych czynów! Przynajmniej wysilcie się, żeby oczyścić negatywną karmę i nagromadzić zasługę przez praktykę pokłonów, okrażeń i tym podobne. Obudźcie bodhicittę i praktykujcie fazę budowania i fazę spełniającą w medytacji. Jednopunktowe skupienie na praktyce jest pierwszą kategorią.

Druga, jeśli czujesz nienawiść do jakiejś linii, jest to przyczyną upadku do niższych światów, błąd porzucenia dharmy i jest to szósty główny upadek w mantrajanie. Dlatego cała sangha dziesięciu kierunków i różne linie oraz szkoły, muszą pozostać w harmonii, utrzymywać czyste wskazania i z czcią oddawać cześć swoim wybranym bóstwom, umieszczając je na szczycie głowy, tak jak

kładziemy kwiat w czasie ceremonii przekazu mocy. Nieutrzymywanie żadnej agresji wobec innych religijnych tradycji i praktykowanie czystego poglądu jest drugą kategorią.

Trzecia związana jest z tym, że obecnie pomiędzy krajami na świecie i grupami obywateli (a także w rodzinach), pojawia się wiele problemów, których podłożem są spory wynikające z przywiązania i niechęci. Każdy musi się uważnie nad tym zastanowić i aby przynieść pokój całej planecie, powinniśmy całym sercem pracować, by wygasić różne wojny i spory pomiędzy narodami, grupami etnicznymi i rodzinami. To trzecia kategoria.

Czwarta dotyczy tego, że wszyscy powinniście unikać zazdrości wobec ludzi lepszych od was. Przestańcie porównywać się i walczyć z ludźmi podobnymi do was, nigdy nie lekceważcie i nie okazujcie braku szacunku ludziom stojącym niżej od was. Każdy powinien zrobić co w jego mocy, aby kultywować tylko cnotliwe serce i angażować się w altruistyczne czyny. To jest czwarta kategoria.

Piąta – w naszej większej wspólnotcie sanghi Larung Gar, łącznie z tymi, którzy są daleko stąd, we wszystkich kierunkach, wspaniale jest osiągnąć magnetyzującą, przyciągającą aktywność. Wszystkie inne aktywności są w tym zawarte. W oparciu o tę magnetyzującą działalność, będziemy w stanie

osiągnąć wielką aktywność rozprzestrzeniania dharma i przynoszeniu pożytku istotom od teraz aż do końca istnienia przestrzeni. Abyśmy w przyszłości wszyscy osiągnęli odrodzenie w Sukhawati, powinniśmy praktykować jeszcze pilniej niż obecnie. Jeśli możecie obiecać, że będziecie recytować *Modlitwę przyciągającą wszystko, co się pojawia i istnieje*, proszę, wpiszcie się na listę uczestników.

Od dzisiaj zaczniemy magnetyzującą aktywność i poświęcimy się odrodzeniu w Sukhawati jako jedna mandala i naprawdę spotkamy Buddhę Amitabhę twarzą w twarz i otrzymamy jego przepowiednię naszego oświecenia. Dzięki ukończeniu procesu oczyszczenia, dojrzewania i doskonałości przyniesiemy pożytek istotom na tak długo, jak istnieje przestrzeń. To jest piąta kategoria.

Proszę, zapamiętajcie te pięć kategorii. To moja rada dla lamów i wyświęconych, a także moja ostateczna rada dla świeckich praktykujących.

Przedstawiając to w jednym, kluczowym punkcie: unikajcie sporów lub konfliktów między liniami i szkołami, nie czujcie uprzedzenia wobec narodów lub grup etnicznych i ostatecznie dajcie szczęście i pożytek wszystkim istotom. To jest czysty cel buddyjskiego Instytutu Larung, a jeśli w to wierzyacie, zachowajcie to w swoich sercach. Ta rada nie

ma być utrzymywana w tajemnicy, powinniście raczej otwarcie podzielić się nią z innymi. Dlatego każdy z was musi to propagować wszędzie i w ten sposób służyć jako mój regent.

Część trzydziesta siódma

Rada, jak praktykować zgodnie ze swoim umysłem

Wszystkie spotkania kończą się rozstaniem, choć jest tu zebranych dziesięć tysięcy uczniów, wszyscy jesteście jak jesienne kwiaty. Nie umiem przewidzieć, jak długo możemy tu razem pozostać, ale z pewnością niektórzy z nas wkrótce stąd odejdą. Inni będą tutaj wspólnie żyli przez kilka kolejnych lat, ale pewnego dnia każdy, kto tutaj jest, odjedzie do następnego życia. Ani jeden z nas nie może pozostać tu na zawsze. To dlatego w momencie śmierci nic, żadne słowo nie pomoże nam, oprócz dharmy. Dlatego musimy przyłożyć się do praktyki dharmy. Oczywiście w buddyźmie są obszerne nauki, są liczne wspaniałe teksty, a wiedza jest nieskończona, ale w tych zdegenerowanych czasach, kiedy życie trwa krótko, jest wiele rozpraszających okoliczności, a przeszkody w duchowej praktyce są wszechobecne, dlatego trudno naprawdę praktykować i przyswoić sobie wszystkie aspekty dharmy.

Jednakże musicie przyswoić sobie to, co możecie, zgodnie ze swoim umysłem.

Jak jest to napisane w *Pieśni dharmy zwycięstwa*, ci o najwyższych zdolnościach powinni praktykować czyste światło wielkiej doskonałości i osiągnąć owoc tęczowego ciała dharmakai. Ci o średnich zdolnościach powinni praktykować skarbnicę dharmy ścieżki bodhisattwy i zbliżyć się do stanu budhy stopniowo, dzięki pięciu ścieżkom i dziesięciu bhumi. Ci o najniższych zdolnościach powinni przynajmniej utrzymać czystą dyscyplinę, która pojawia się dzięki wyrzeczeniu kultuowanemu w umyśle, i osiągnąć wolność od cierpienia sansary.

Część trzydziesta ósma
Rada, jak to cenne ludzkie życie
uczynić pełnym znaczenia

Przez utrzymanie choćby jednej kategorii pratimoksha z czystą moralnością, powinniście kontynuować tylko praktykę nauk czystego światła wielkiej doskonałości. Ponieważ wielka doskonałość może wyzwolić poprzez widzenie, słyszenie i kontakt, to jeśli ktoś ma wielkie szczęście, wówczas nawet gdy nie może medytować w tym życiu, mimo to osiągnie doskonałe nieprześcignione oświecenie.

Dlatego wszyscy musicie nawiązać z nią pomyślny związek!

Kiedy doświadczycie zejścia się tak pomyślnych okoliczności jak te, nie oszukujcie się. W momencie śmierci, jeśli w toierzycie, to czy osiągnęliście wielkie, czy małe cnoty, jeśli utrzymaliście intencję, by praktykować dharmę najlepiej, jak tylko mogliście, przez całe życie, jest to dowodem na to, że wasze życie było pełne znaczenia. Proszę, zachowajcie tę radę w waszym sercu.

6

Cel wszystkich głębokich spotkań dharmy

*Jeśli ktoś pyta: czym jest nieskazitelna pradźnia?
To jest to otrzymanie właściwych instrukcji
i wytrwałość w codziennym studiowaniu,
kontemplacji, medytacji.
To szybko doprowadzi do przebudzenia!*

Część trzydziesta dziewiąta
*Festiwal wielkich modlitw
widjadharów – monlam chenmo*

Głównym powodem odbywania się zgromadzenia dharmy 100 000 widjadharów jest przepowiednia zawarta w *Odgłosie dźwięku*: *Po tym ktoś o imieniu Lodro będzie to podtrzymywał.*

Jest wiele przepowiedni takich jak ta. To jest czas, kiedy człowiek o imieniu Lodro ma przewodniczyć zgromadzeniu dharmy 100 000 widjadharów

i wszyscy z tej grupy 100 000 udadzą się do krainy widjadharów.

Jednakże, z powodu braku zasług uczniów, wszechobecnych przeszkód ze strony marów i ludzi ze złamanymi samaja, nie zeszły się doskonale okoliczności tak, jak powinny, i nie byłem w stanie otworzyć bram trzynastu świętych ukrytych tekstów.

Jednak dzięki licznym prośbom i modlitwom wielkich mistrzów dzierżycieli z Tybetu oraz ludzi różnego pochodzenia, którzy wzięli na siebie tę odpowiedzialność, mogliśmy prowadzić te zgromadzenia dharmy 100 000 widjadharów w obecności ponad 38 000 członków sanghi. Jeśli dodamy widzialnych i niewidzialnych widjadharów, to liczba uczestników sięgnęła 100 000. To jest prawdziwy powód do radości.

W praktykowaniu aktywności magnetyzującej dzięki sadhanie *Dziewięciu bóstw Awalokiteśwary*⁹, naszą jedyną motywacją jest rozprzestrzenianie dharmy Buddy, przyniesienie szczęścia i pożytku istotom w Krainie Śniegów i całemu światu.

W kontekście przetrwania nauk Larung Gar, zgodnie z przepowiedniami Leraba Lingpy i Dudjoma Lingpy, takie warunki utrzymają się przez co najmniej kolejne 300 lat. By tak się stało, wśród wielu pudź, główną i najważniejszą aktywnością magnetyzującą jest wielkie zgromadzenie dharmy

100 000 widjadharów. W przyszłości, jeśli to zgromadzenie dharmy może być kontynuowane w autentyczny sposób, nawet kiedy nie będę obecny, to miejsce przetrwa przez kolejne trzy pokolenia i myślę, że dzięki temu cenne nauki rozwiną się i będą pełne mocy. To, czy dharma Buddy pozostać w tym świecie przez długi czas, zależy głównie od tych zgromadzeń dharmy, dlatego każdy powinien przywiązywać do tego wielką wagę i brać udział w tych spotkaniach z wielkim entuzjazmem. Dzisiaj, w duchowej krainie Tybetu, jest wiele rzeczy, które bezpośrednio sprzeciwiają się naukom Buddy, zalecającym, by nie krzywdzić innych. Dzieją się przerażające rzeczy, które wydają się być wyjątkowo barbarzyńskie. Ludzie twierdzą nawet, że krzywdzenie innych jest duchową praktyką. Pomyślcie tylko, ile setek tysięcy zwierząt jest brutalnie zabijanych. Wydaje się, jakby piekło zapanowało na ziemi.

W zeszłym roku, kiedy podróżowałem i nauczałem w wielu regionach czterech rzek i sześciu górskich pasm w Do Kham (mdo khams) oraz w wyższej dolinie Ma w Golog, podkreślałem konieczność powstrzymania się od odbierania życia zwierzętom. Osoba o dobrym sercu powiedziała mi: *Lepiej przestań o tym mówić, bo obawiam się, że twoje życie będzie zagrożone.*

Od samego swojego początku buddyzm jest religią głoszącą niekrzywdzenie innych. Buddha powiedział: *Krzywdzenie innych nie jest ścieżką praktykującego buddyzm*. Jednak doczekaliśmy czasów, kiedy konieczne jest zachowanie ostrożności, a także trudno jest stawić czoła zinstytucjonalizowanym zwyczajom. Jakże mógłbym siedzieć cicho i ignorować to bez mówienia otwarcie? Z tego powodu jeszcze ważniejsza jest dla nas praktyka magnetyzującej aktywności.

W dzisiejszym świecie jest prawie sto osiemdziesiąt państw, jednak w żadnym buddyzm nie rozwinął się tak, jak w Tybecie. Jeśli pomyślimy o tym, nie jesteśmy pozbawieni schronienia ani ojca, ani matki, by nami kierowali, i jesteśmy w stanie rozprzestrzeniać dharmę oraz przynosić pożytek istotom. Dlatego wszyscy powinniście uważnie i starannie angażować się w te działania, teraz i w przyszłości.

Teraz ślubuję przed wami, że aż do kresu nieba, nawet jeśli będę musiał porzucić swoje życie dla dobra doktryny i istot, nigdy się nie zawaham. Proszę was wszystkich, byście mi towarzyszyli w tym wysiłku, by służyć doktrynie i istotom, najlepiej, jak potrafimy.

Część czterdziesta

Wielkie zgromadzenie Wadźrasattwy

Powodem, dla którego organizujemy te zgromadzenia, jest oczyszczenie wszystkich upadków, które zebraliśmy w poprzednich żywotach i jest to antidotum na nasze wszystkie złamane samaja. Najlepszym antidotum na oczyszczenie wszystkiego jest sześciosylabowa mantra Wadźrasattwy. *W Tantrze wyzwolenia gniewnego Wadźrapaniego* i w innych, jest napisane, że jeśli recytujecie tę mantrę sto tysięcy razy, wówczas nawet złe czyny złamania podstawowych ślubowań mogą być oczyszczone. Nie trzeba nawet wspominać, że ta praktyka usuwa także przeszkody w odrodzeniu się w Sukhawati. Dotyczy to również karmy nagromadzonej z powodu pięciu ohydnych czynów oraz niecnotliwego działania porzucenia dharmy. Wszystko zostanie całkowicie oczyszczone w tym życiu.

Dlatego jest to bardzo ważne nie tylko dla mnichów, ale także dla świeckich kobiet i mężczyzn. W tantrach jest wspomniane, że liczba powtórzeń wyrecytowanej mantry powinna być 100 000, ale zgodnie ze stwierdzeniem, iż *wprawdzie jest nauczane, że w złotym wieku właściwa liczba powtórzeń wynosi 100 000, ale w zdegenerowanych*

czasach należy pomnożyć ją przez cztery powinno się recytować 400 000 razy.

Kiedy śpiewacie mantrę, powinniście artykułować ją we właściwy sposób i z jedno punktową koncentracją. Najlepiej połączyć to z fazą budowania i fazą spełniającą. Jeśli się to zrobi, wszystkie zwyczajne czyny pozbawione cnoty i złamane ślubowania pratimoksha, bodhicitty i mantry, jak również porzucenie dharmy, ohydne czyny i sprzeniewierzenie ofiar, wszystkie zostaną oczyszczone bez żadnych pozostałości.

Grupa sponsorująca to zgromadzenie dharmy należy do departamentu Chińczyków narodowości Han w Larung Gar, nazywana jest także *Zwycięzcami nad Marami* lub Międzynarodowym Stowarzyszeniem Studiów Dharmy – The International Dharma Study Association. Powodem ich patronatu w okresie zgromadzenia dharmy jest sprzyjająca aura i wielu Chińczyków z grupy etnicznej Han'ów przybędzie, by wziąć w nim udział. Ponadto ta praktyka jest najlepsza dla Chińczyków narodowości Han. Tak jest, ponieważ w *post scriptum* głębokiego, ukrytego skarbu sadhany Wadźrasattwy, który odkryłem nad jeziorem Yutse (g. yu rtse), wspomina się, że jeśli jest to praktykowane blisko miejsca odkrycia termy, będzie łatwo ją wykonać i przyniesie to pożytek wszystkim, wszędzie

dokoła, w regionach zamieszkałych przez Hanów. Dlatego uważam, że będzie bardzo pożytecznym zachęcić uczniów w regionach zamieszkałych przez Chińczyków, by recytowali mantrę Wadźrasattwy, ponieważ przyniesie to największej pożytku.

Część czterdziesta pierwsza Wielkie Zgromadzenie Ksitigarbhy

W tym pomyślnym dniu, kiedy po raz pierwszy Buddha Siakjamuni obrócił kołem dharmy, nasz Instytut prowadzi zgromadzenie Ksitigarbhy, nazywane *100 milionów recytacji aspiracji Samantabhadry*. Ta praktyka jest skupiona na Ksitigarbhy, ponieważ 100 milionów recytacji aspiracji Samantabhadry jest praktykowane we wszystkich czterech zgromadzeniach dharmy.

Oba zgromadzenia dharmy – Wadźrasattwy i Ksitigarbhy, są przeznaczone dla świeckich osób, a szczególnym celem tego drugiego jest zapewnienie bogatych zbiorów i spełnienia życzeń. Biorąc pod uwagę te potrzeby, modlitwa do Ksitigarbhy, nawet przez chwilę, jest skuteczniejsza niż modlitwa przez wiele kalp do Mańdziuśriego, Samantabhadry, Majtrei, Awalokiteśwary i tak dalej. Tak

jest powiedziane w *Pochwale Ksitigarbhy* przez samego współczującego Buddhę Siakjamuniego.

By osiągnąć tak wzniosłe cele, jak najwyższe urzeczywistnienie stanu buddhy, odrodzenie w zachodniej czystej krainie Sukhawati oraz tak zwyczajne, jak zdobycie bogactwa jedzenia i środków do życia, pomyślności i spełnienie życzeń, nie ma lepszej modlitwy niż ta do Ksitigarbhy.

Jako świeccy ludzie musicie być tego pewni i znać korzyści płynące z modlitwy do Bodhisattwy Ksitigarbhy. Jak wszyscy wiemy, Serthar i niższe regiony doświadczyły ciężkiej suszy przez wiele dni. Słyszałem, że w punkcie kulminacyjnym najgorszego okresu cała sangha z Larung Gar recytowała imię Bodhisattwy Ksitigarbhy i w rezultacie zaczął padać deszcz.

Każdy, kto modli się do Bodhisattwy Ksitigarbhy, będzie się radował długim życiem, dobrym zdrowiem, bogactwem, a wyrażone życzenia zostaną spełnione w tym życiu. Nawet w momencie śmierci, odrodzi się natychmiast w Sukhawati. To jest coś nadzwyczajnego i przydarzy się nie tylko wam, ale też ludziom związanym z wami.

Ostatecznie, jeśli modlicie się do Bodhisattwy Ksitigarbhy, z pewnością osiągniecie najwyższe zasługi i mądrość śrawaków, pratyekabuddhów, bodhisattwów i buddhów. Ksitigarbha Bodhisattwa jest

wyjątkowym Klejnotem, do którego nawet 100 000 Spełniających Życzenia Klejnotów nie może być porównanych. Jeśli modlicie się do zwykłego klejnotu spełniającego życzenia, to taki może was obdarzyć zwykłym bogactwem, ale nie wyjątkowymi duchowymi zasługami, osiąganymi poprzez siła, samadhi i pradžnię.

Tego dnia naszym celem jest pomoc istotom w Krainie Śniegów oraz pozostającym w kole cyklicznej egzystencji, a szczególnie tym w Do Kham i w naszych sąsiednich regionach, którzy byli naszymi dobroczyńcami. Mamy wobec nich dług wdzięczności. Chcemy im pomóc, tak, by mieli bogactwo jedzenia, ubrań, pomyślności, szacunku, powodzenia i żeby porzucili uczucia współzawodnictwa lub zazdrości i pogardy wobec tych niżej od siebie. Musimy modlić się, by pomóc im uwolnić się od nienawiści i wszelkich cierpień w tym życiu, takich jak brak ubrań, jedzenia, złej reputacji, złego losu, od zazdrości wobec tych, którym się powodzi, tendencji do walki i silnego uczucia odrazy wobec tych, którzy są gorsi od nich. Jeśli to się nie odmieni, wówczas życie, jakie wiedli, trawieni przez nienawiść, która przynosi negatywną karmę nieskończonego cierpienia, spowoduje, że kiedy umrą, ich przeznaczeniem będzie odrodzenie się jako głodne duchy albo jeszcze gorzej

i będą cały czas doświadczali wielkiego cierpienia. Z tego powodu musimy modlić się za nich, by to odwrócić i przeciwnie żeby, mieli wiele radości i bogactwa w tym życiu i by zostały zamknięte bramy niższego odrodzenia w przyszłym życiu. Z tego powodu zebraliśmy się tutaj.

Część czterdziesta druga

Wielkie zgromadzenie Sukhawati

Zgromadzenie dharmy Sukhawati odbywa się w dniu, kiedy Buddha Siakjamuni zstąpił z nieba Tushita. Wybraliśmy tę datę, ponieważ rolnicy zebrali już plony, pasterze także nie są niczym zajęci, więc jest to dobry czas, by zebrali się oni razem na ceremoniach. Dzięki mocy aspiracji Buddy Amityabhy i jego praktyce bodhicitty, łatwo jest osiągnąć odrodzenie w Dewacien [Sukhawati]. Nie ma niczego lepszego niż to. Dlatego odprawiamy tę ceremonię dla wiernych.

Praktykowanie razem z wyświęconą sanghą, która utrzymuje wskazania i ma zrozumienie oraz urzędywistnienie dharmy, stwarza szczególną okazję do nagromadzenia zasługi. Wśród tych okazji jest szybka ścieżka odrodzenia w Sukhawati. To zgromadzenie dharmy odbywa się w części przeznaczonej

dla świeckich praktykujących Tybetańczyków w Larung Gar i oni są głównymi sponsorami tego zgromadzenia.

Część czterdziesta trzecia ***Wielkie zgromadzenie długowieczności***

Celem utrzymywania praktyki długowieczności nie jest przedłużenie mojego własnego życia, ale raczej to, by dharma Buddy rozwijała się we wszystkich kierunkach świata przez długi czas, wolna od wszelkiego uprzedzenia. Celem jest także długowieczność wszystkich dzierżycieli linii, a szczególnie wielkiego człowieka, który dzierży doktrynę na tym świecie. Tutaj, w Larung Gar, całe zgromadzenie sanghi z oddaniem będzie recytować długą sadhanę długowieczności autorstwa Ratna Lingpy (1403-1478), co najmniej 50 000 razy każdego roku. Moc i błogosławieństwo tej *Sadhany wiecznego życia gromadzącej wszystkie tajemnice*¹⁰ jest większa niż wszystkich innych sadhan. Koniecznym jest, by każdy z praktykujących ją przyswoił w celu własnego rozwoju na drodze dharmy i osiągnięcia długowieczności.

Terton Ratna Lingpa był wielkim odkrywcą ukrytych skarbów, a jego przyczynowe związki nigdy

nie były naruszone. Kiedy przyczynowe związki jego aktywności dojrzały, zmanifestowały się w następujący sposób. Kiedyś pewien człowiek poszedł odwiedzić Ratna Lingpę, by oddać dług. Przyniósł ze sobą drogą porcelanową czarę, tak delikatną, że można było przez nią ujrzeć zawartość. Wypełnił ją mlekiem i ofiarował Ratna Lingpie, który spał. Kiedy się obudził, słońce świeciło przez białe mleko. Dzięki temu wiedział, że przyczynowe związki zostały doskonale osiągnięte, co pozwoliło mu na spełnienie jego aktywności głoszenia dharmy i przyniesienia pożytku istotom w ciągu jednego życia zamiast w ciągu trzech żywotów. Jego odkrycia term przyniosły wielkie dobro istotom i wielką oświeconą aktywność. Ktokolwiek je praktykuje, doświadczy dobrego losu i niezaprzeczalnych błogosławieństw.

7

Rytuał uwolnienia od splamień, który wpływa na doktrynę i istoty

*Zewnętrzną twierdzą
jest poszukiwanie schronienia
w Trzech Klejnotach.
Wewnętrzna twierdza
opiera się na uważności i sumienności.
Tajemną fortecą
jest medytowanie nieskrępowanej
pustej świadomości.
Ci, którzy jednoczą te trzy,
pozostaną niezwykłymi
przez zastępy marów.*

Część czterdziesta czwarta
*Ceremonie we właściwym czasie
oddalające upadek i nieszczęście*

Dla was wszystkich najważniejszym jest, żebyście zawsze pilnie praktykowali odkrytą termę Wadźrakilaji Tertona Leraba Lingpy. Wszyscy otrzymaliście pełną inicjację, ustny przekaz i instrukcje. Jeśli angażujecie się w najwyższy sposób, to praktykujcie drubcien – wielkie spełnienie. Jeśli macie

średni poziom, wówczas praktykujcie średnie podejście. Jeśli macie najniższy poziom zaangażowania, to praktykujcie przez trzy dni. Jeśli ta praktyka rozprzestrzeni się w całym Tybecie, nie tylko usunie wojny i konflikty oraz uwolni nas od chorób, głodu, ale też przyniesie szczęście wszędzie i spełni potrzeby wszystkich. Spowoduje także rozwój dharmy Buddy i utrzyma ją przez długi czas na świecie.

W moim przypadku, co wspomniane jest w mojej biografii, jest wiele niepojętych aktywności i błogosławieństw dzięki nadzwyczajnemu wsparciu obrońców dharmy. Jeśli ludzie z czystymi wskazaniami czynią ofiary opiekunom dharmy, recytując autentyczne sadhany opiekunów dharmy, nie wiążą się z tymi, co łamią samaja, wdowami i kowalami, wówczas bezpośrednio doświadczą siły i mocy dharmapalów.

Część czterdziesta piąta

Ceremonie w trudnych okolicznościach

Młodzi ludzie, którzy urodzili się po rewolucji kulturalnej, nigdy nie doświadczyli intensywności tamtych trudnych czasów. Mogą mieć dobrą teoretyczną, ogólną wiedzę, ale wciąż brakuje im tego

doświadczenia. Kto ma takie doświadczenie? Starszy ludzie z siwymi włosami, którzy tu żyją, którzy osobiście doświadczyli intensywności czasów pokoju i czasów przemocy. Dzięki takim sytuacjom nauczyliśmy się, jak osiągnąć nasz cel bez naruszania rządowych reguł. Ale nadal z powodu braku współczesnej edukacji, jeśli mamy skłonność do lekkomyślnego zajmowania się rzeczami, to takie działanie nie przyniesie sukcesu.

Jeśli możemy zmienić umysły ludzi dzięki naszym praktykom bóstw i obrońców dharmy, to uważam, że cokolwiek robimy, przyniesie powodzenie. Przez wiele dni powinniśmy usilnie zgromadzić siedem milionów recytacji *Modlitwy pomyślnych ośmiu szlachetnych*.

Za kilka dni urzędnicy rządowi przyjadą do nas w odwiedziny. To od nas zależy nasze działanie, ale w tych okolicznościach musimy planować naprzód, w jaki sposób się zachowamy. Inaczej, jeśli będziemy krnąbrni i będziemy udawać odważnych, nasz Instytut może zostać na zawsze zniszczony. Istnieje rzeczywiste niebezpieczeństwo, że wszystko, co osiągnęliśmy w przeszłych dwóch dekadach, pójdzie na marne. Dlatego każdy musi być uważny, aby nie być ani zbyt rozluźnionym, ani zbyt napiętym.

Część czterdziesta szósta

*Pochwała bohatera, wojownika, syna Danmy,
Dentri Yu ‘Od Bum Me*

We wszystkich moich żywotach nigdy nie byłem oddzielony od Mańdziuśriego Miphama Rinpocze. Rozpowszechnialiśmy dharmę i przynosiliśmy pożytek istotom w różnych związkach, jako król i minister, ojciec i syn oraz jako guru i uczeń.

W przyszłości, w okresie panowania Króla Żelaznego Koła Szambali, Rigden Dragpo Chag kyi Khorlo¹¹, Mańdziuśri Mipham Rinpocze pojawi się jako dowódca Sengge Bumpa¹², ja będę generałem Magponem Lei kyi Dorje¹³, Wadźrą Aktywności. W przeszłości, w okresie panowania króla Gesara, Mipham Rinpocze był ministrem Danma Changtra, a ja urodziłem się jako jego syn Dentri Yu ‘Od Bum Me¹⁴.

W niektórych przepowiedniach wspomina się, że jestem reinkarnacją tertona Leraba Lingpy, podobnie jak Mipham Rinpocze. W tym oświadczeniu musi być jakaś ukryta intencja. Choć mam szacunek dla tych stwierdzeń, nie mam pewności co do nich. Jednak stwierdzenie, że jestem reinkarnacją Dentri Yu ‘od Bum Me, jest z pewnością prawdziwe!

Nawet ci, którzy przybyli tutaj, by obejrzeć operę, z pewnością odrodzą się jako członkowie orszaku króla Żelaznego Koła Szambali.

Część czterdziesta siódma
O przedstawieniu opery o Gesarze
pod tytułem Melodyjny zachwyt wadźry

Jeśli ta opera, zatytułowana *Melodyjny zachwyt wadźry*¹⁵, autorstwa Miphama Rinpocze, będzie mogła być powszechnie wystawiana i rozpowszechniana w całym Tybecie, wówczas współzależność uwalniająca od wszelkiego rodzaju chorób, głodu i wojny pojawi się w Krainie Śniegów, i wszędzie słońce szczęścia.

Jednak za życia Miphama Rinpocze, warunki nie dojrzały jeszcze, by popularyzować ten taniec wadźry. Później wielcy mistrzowie, tacy jak Reting Rinpocze, Lerab Lingpa i inni, próbowali promować ten taniec dla ogólnej ochrony Tybetu. Na nieszczęście zabrakło zasługi i nie zostało to pomyślnie przekazane.

Następnie, w późniejszym czasie wielcy mistrzowie, jak Kyabje Dudjom Ripocze, także próbowali rozpowszechnić ten taniec wadźry, ale wciąż szczęście Tybetańczyków jeszcze miało nie nadejść.

Teraz współzależność przyczyn i warunków dojrzała, tak że *Taniec melodii wielkiej błogości wadźry* może być w końcu wszędzie rozpowszechniony.

Gdziekolwiek ten taniec jest pokazywany, przyniesie dobry los, zdrowie, a degeneracja związana z obecnym czasem zostanie rozpuszczona w podstawową przestrzeń dharmakai. Powodzenie, zarówno duchowy rozwój, jak i zwykłe szczęście w życiu, zwiększą się. Nawet w kolofonie do tego tekstu jest napisane, że przynosi wielkie dobrodziejstwa oddanym świeckim mężczyznom i kobietom, którzy skupią się na nim całkowicie. To jest nie tylko przedstawienie. Ma również duchowe znaczenie. Cnotliwi mężczyźni i cnotliwe kobiety, jeśli możecie zachować ten taniec i pieśni, które mu towarzyszą, przyniesie to niezmierzone szczęście i pokój Tybetowi w ogólności, a w szczególności regionowi, gdzie jest pokazywany.

Na początku, jeśli nie rozumiecie znaczenia słów, to wciąż bardzo pożytecznym jest, jeśli słuchacie nagrania i uczyć się tańczyć. Są różne figury i ruchy tego tańca wadźry, a to, co obecnie widzicie, było specjalnie zaaranżowane przez Larung Gar. Mam nadzieję, że wszyscy możecie słuchać i cieszyć się nim z szacunkiem i oddaniem. Macie wielkie szczęście, jeśli możecie choćby tylko zobaczyć ten taniec i posłuchać słów pieśni.

8

Postępowanie mnichów i mniszek wyświęconej sanghi

*Ostateczną esencją wszystkich właściwości
duchowego systemu jest posiadanie
dobrego serca.*

*Bez tego nie ma nadziei
na inne właściwości.*

*Utrzymujcie tylko to,
jako ozdobę waszych serc.*

Część czterdziesta ósma

Ogólne zachowanie wyświęconych

Jeśli myślicie, że wyświęceni mogą prowadzić interesy, to powiadam wam, że dziesięć złych czynów pozbawionych cnoty jest zawartych w robieniu interesów. Jeśli robicie duże interesy, bez względu na to, czy jesteście w pełni wyświęconym mnichem, nowicjuszem, czy człowiekiem świeckim, wasze rdzenne ślubowania są całkowicie porzucone. Bardzo trudno jest utrzymać właściwy biznes bez łamania wskazań.

Jeśli całe życie prowadzicie interesy, a potem udajecie się do miasta Jamy [pana zaświatów] po śmierci, nikt z waszych krewnych nie będzie w stanie wam pomóc ani żadna wasza własność czy przyjemność nie będzie dla was pożytkiem. Jedyna rzecz, która jest pożyteczna w takim momencie, to prawdziwa dharma. Tym, co wam na pewno zaszkodzi, jest brak cnoty, rezultat takiego działania będzie wam towarzyszył, przynosząc więcej cierpienia. W takim momencie, choćbyście nie chcieli zostawiać swojego majątku, nie będziecie mieli innego wyboru, jak tylko pozostawić wszystko za sobą. Nic innego poza tym nie możecie zrobić.

Zasadniczo nie powinniście gromadzić zbyt dużo majątku. Niestety, obecnie tymi, którzy to robią, są głównie mnisi! Najgorsi wśród nich są tulku. Proszę, wszyscy tulku i mnisi, powinniście utrzymywać lepsze moralne zachowanie i musicie pilnie studiować, myśleć [nad znaczeniem nauk] i praktykować – zajmujcie się tylko tymi trzema rzeczami. Czyż Patrul Rinpocze nie powiedział: *Jeśli tulku, którzy ledwo wiedzą, jak jeździć konno, angażują się w gromadzenie bogactwa, wykorzystując do tego dharwę, stanie się to przyczyną ich upadku i upadku innych?*

Jeśli podróżujecie zbyt dużo po otrzymaniu tytułu tulku, wówczas możecie nie być w stanie utrzymać

waszych podstawowych ślubowań i wskazań. Jeśli pozwalacie innym, by nazywali was tulku, a nie jesteście nim, to już popełniliście błąd niewyobrażalnego kłamstwa, będącego głównym upadkiem. To naprawdę trudna kwestia. Młodzi tulku nie powinni folgować sobie w przyjmowaniu ofiar już od młodego wieku.

Czyż Jetsun Milarepa nie powiedział: *Skażone ofiary są brzytwą przecinającą korzeń życia, dlatego jeśli sobie pofolgujesz, to ten korzeń zostanie odcięty*. Rzeczywisty sposób przecięcia tego korzenia życia to przyjmowanie nieczystych ofiar. Musicie mieć urzeczywistnienie, osiągnięte przez wiele żywotów praktyki fazy budowania i spełniającej, oraz żelazne zęby bodhisattwy, by móc przyjąć żelazne kule nieczystych ofiar wiernych.

Część czterdziesta dziewiąta
Szczególna rada dla tulku,
w jaki sposób powinni się zachowywać

Nawet jeśli jesteście guru czy tulku, jeśli jesteście nieuważni, prawdopodobne jest, że złamiecie swoje ślubowania i wskazania.

To znaczy, że jeśli dzisiaj siedzisz na wysokim tronie pod pięknym parasolem, jutro możesz upaść

i stracić zaszczyty. Nie ma nic gorszego niż brak ostrożności, która szybko ściąga was z wysokiego tronu i spod pięknego parasola. Szczególnie mali tulku powinni być ostrożni, bo jak mówi starożytne powiedzenie: *Żrebak urodzony z kobyły, która rodzi po raz pierwszy, ma dziewięć wąskich przejść do przebycia, jeśli przejdzie przez te dziewięć, to dopiero wtedy staje się koniem*. Zatem mali tulku mają wiele niepomyślnych okoliczności, karmicznych przeszkód, na drodze swojego rozwoju.

Dlatego utrzymanie czystej moralności jest kluczową rzeczą jako podstawa. Poczynając od tego, jeśli macie ponadto pradžnię i moc samadhi, to jest to najlepsza, najwyższa rzecz. Ale nawet jeśli wam tego brakuje, to gdy macie czyste wskazania i zostaliście rozpoznani jako tulku, nikt nie powie: *Nie jesteś tulku*. Nawet jeśli nie możecie zrobić postępu, postarajcie się nie cofać w gorszy stan.

Dzisiaj jednak niektórzy ludzie są nieostrożni i po złamaniu wskazań i ślubowań, udają, że mają moc jasnowidzenia i dają fałszywe przepowiednie. Nie wierzę tym ludziom w najmniejszym stopniu. Jak mówi przysłowie: *Jeśli mówisz wiele rzeczy, niektóre okażą się prawdziwe. Jeśli pijesz kwaśny napój, to twoje ciało może się wstrząsnąć*. Właśnie tak, niektórzy myślą przez jakiś czas, że te przepowiednie są prawdziwe, ale inne powiedzenie mówi

nam: *Zarówno prawda, jak i dolina mogą trwać przez długi czas, ale długość życia kłamstwa jest tak krótka jak ogon świstaka.* To oznacza, że prawda i kłamstwo same wyjdą na jaw.

Dlatego, po pierwsze, jeśli próbujecie robić odpowiednie dzięki jasnowidzeniu, to nie osiągniecie powodzenia. Po drugie, jeśli udajecie, że odkryliście termę, to także doprowadzi do porażki. Po trzecie, jeśli myślicie, że możecie pokazać oznaki urzeczywistnienia, poniesiecie porażkę. Bez względu na te rzeczy, jeśli naprawdę chcecie uzyskać status autentycznego tulku, bez względu na to, czy inni nazywają was tulku, czy nie, najlepiej jest utrzymywać czystą moralność w stanie całkowitej prostoty. W takim przypadku będziecie naturalnymi tulku i zdobędziecie szacunek innych. Nawet niebiańskie istoty będą was czciły i czyniły wam ofiary. Jeśli przestaniecie utrzymywać czyste ślubowania i wskazania, bez względu na to, jak inteligentnie przemawiacie, nie będzie z tego żadnego pożytku. Brak wewnętrznego życia w dharmie i wpadanie w nieuwagę jest przyczyną waszego własnego upadku.

Młodzi tulku szczególnie muszą być świadomi tych problemów. To, czy wasza cnota wzrośnie, czy ulegnie pomniejszeniu, jest w waszych rękach. Dlatego każdy z was musi być bardzo ostrożny.

Kto pociągnie was do najniższych światów istnienia? Dla lamów, tulku i bhiksiu prawdziwymi wrogami są młode dziewczęta, gdyż z pewnością będą was kusić i zbałamucą.

Część pięćdziesiąta

Reguły, które należy utrzymać

pomędzy wyświęconymi mężczyznami i kobietami

Wspólnota sanghi w Larung Gar składa się z mni-chów i mniszek oraz świeckich praktykujących. Teraz stworzyliśmy dobre zasady dyscypliny i cała sangha ustanawia czyste etyczne zachowanie. Każdy musi stosować się do czterech rdzennych ślubowań, wraz ze wskazaniem zakazującym picia alkoholu. Jeśli ktoś nie może utrzymać tej dyscypliny, to nie otrzyma zgody, by pozostać tu nawet przez pięć dni. W szczególności mnisi i mniszki muszą być ostrożni w kwestii reguł dotyczących zachowania kobiet i mężczyzn. Myślę, że najlepiej będzie, jeśli każdy z was zastanowi się nad tym uważnie.

Każdy z was przybył tutaj, by praktykować dharwę, z pragnieniem utrzymania czystej moralności, dlatego nie pozwólcie, by opanowały was demony niszczenia samaja. Przypominałem wam o tym i mocno to podkreślałem w przeszłości.

Kiedy pierwszy raz spojrzycie na osobę przeciwnej płci, bądźcie ostrożni, ponieważ jeśli nie będziecie uważni, pojawi się chęć fizycznego kontaktu z tą osobą. To łatwo prowadzi do innych czynów. Jeśli nie jesteście tego świadomi, stopniowo opanują was instynkty. Dlatego koniecznym jest ustanawianie reguł dla mnichów i mniszek, które powinny obowiązywać jeszcze bardziej niż kiedykolwiek wcześniej. Proszę, nie łamcie reguł, bo jak je złamiecie, to nie ma niczego innego w tym świecie niż działania prowadzące do oczerniania świętej dharmy. Przemyślcie to bardzo uważnie i jeśli naprawdę nie możecie utrzymać swoich ślubowań wyświęcenia, to naprawdę nie ma powodu, by oczerniać reguły istniejące w tym świętym miejscu. W takim przypadku lepiej powróćcie do swojej wioski.

Część pięćdziesiąta pierwsza *Utrzymanie właściwego zachowania*

Wszyscy osiągnęliśmy ludzkie odrodzenie i szczególnie otoczenie, w którym przebywamy w towarzystwie uczniów Buddy, czyli czterech grup buddyistów oraz wśród tych, którzy utrzymują ślubowania i nauki Buddy, właściwe zachowanie jest jeszcze ważniejsze. Jeśli zostaliście wyświęceni jako

uczniowie Buddy, to tak jak powiedział sam Buddha: *Ci, którzy krzywdzą innych, nie reprezentują klasztornej wspólnoty*. Każdy, czy niższej, czy wyższej rangi, musi unikać krzywdzenia jakiegokolwiek żywej istoty lub odbierania jej życia, od najwyższej formy, jaką jest człowiek, do najniższej, jaką jest insekt.

Ogólnie mówiąc, mieszkańcy naszego Instytutu powinni powitać i zakwaterować nowo przybyłych mnichów i mniszki oraz świeckich ludzi. Taka jest tradycja naszego Instytutu. Czy dajecie zwykle, codzienne rady, czy nauki dharmy, głównym punktem powinna być czysta intencja przynoszenia pożytku innym. Jeśli tak jest, to wasze czyny przyniosą chwałę i pomyślność.

Jeśli mówimy, że ktoś jest *dobrą osobą*, to nie oznacza, że jest to osoba inteligentna i odważna. Wśród inteligentnych i odważnych jest także wielu niedobrych ludzi. Krótko mówiąc, jeśli ktoś ma dobre serce, to jest to dobra osoba. Z tego powodu zawsze musimy utrzymywać dobre intencje i odpowiednie do tego zachowanie. Co kwalifikuje nas jako tych, którzy mają dobre serce? To oznacza tych, co modlą się do Trzech Klejnotów, kultywują wiarę i pragnienie, żeby wszystkie istoty mogły mieć szczęście równe waszemu szczęściu. Musicie postarać się jak najlepiej kultywować te szlachetne

właściwości w strumieniu swoich umysłów, szczególnie dotyczące zachowania.

Część pięćdziesiąta druga *Jak uniknąć negatywnego towarzystwa*

W tym obozowisku jest wyjątkowo ważnym, by wiązać się z dobrymi, wspaniałymi przyjaciółmi. Patrul Rinpocze zauważył raz: *Jeśli wiążecie się z przyjaciółmi, którzy mają w sobie wiele pragnień, gniewu i złudzeń, wasze własne trzy trucizny powiększą się i staniecie się podobni do nich.* Z drugiej strony, jeśli wiążecie się z przyjaciółmi, którzy mają wiarę i współczucie, to też będziecie kultywować więcej wiary i współczucia. Dlatego zanim osiągnie się pierwsze bhumi bodhisattwy, jest istotnym, by związać się z właściwymi ludźmi, którzy pomogą was ukształtować i wskazać kierunek, w którym chcecie podążać.

Nie ma znaczenia, gdzie żyjcie, czy w mieście, czy gdzieś daleko poza miastem, najlepiej jest zawsze trzymać się z dala od złych przyjaciół. Będąc wyświęceni, jeśli chcecie mieć związki z biznesmenami, to może wskazywać, że kiedyś sami będziecie zaangażowani w interesy. Jeśli będąc wyświęceni, macie związki z filozofami, to sami zostanieie

filozofami lub uczonymi. Jeśli lubicie przebywać z ludźmi, którzy medytują, to znaczy, że sami zostaniecie praktykującymi. Dlatego też, jeśli jesteście przyciągani przez złych przyjaciół, to pokazuje, że sami macie inklinacje do negatywności. Jeśli chcecie przekonać się, czy ktoś jest złą, czy dobrą osobą, możecie to stwierdzić po czyimś zachowaniu. Jeśli ktoś ciągle przebywa w towarzystwie biznesmenów, obiboków lub złodziei, to jest pewne, że on lub ona jest podobny do nich, jest nieszczerzy lub kradnie. Czyż wielokrotnie nie słyszeliśmy o dobrych mnichach, którzy stopniowo utracili swoje ślubowania i pozycję, ponieważ zadawali się ze złymi ludźmi?

Część pięćdziesiąta trzecia

Sposób odnoszenia się do cnotliwych towarzyszy

Choć mogliście mieć złych przyjaciół w przeszłości, zacznijcie mieć związki tylko z cnotliwymi przyjaciółmi. Mipham Rinpocze powiedział: *Zaprzestańcie wszelkich form rozproszenia! Jeśli nie możecie tego zrobić, przynajmniej zwiążcie się z najlepszymi przyjaciółmi, którzy zainspirują was w pozytywny sposób. To będzie panaceum na wasze problemy.* Jeśli nie możecie powstrzymać się od

rozproszenia, powinniście wybrać przyjaciół, którzy mają wspańnię właściwości, a oni stopniowo zainspirują was do zmiany, jako że nasiąkniecie ich dobrymi właściwościami.

Koniecznym jest ponadto, by kultywować współczucie wobec wszystkich istot, bez zachęcania do niechęci wobec kogokolwiek. Nawet jeśli nie możemy porzucić nienawiści wobec wrogów, przynajmniej nie powinniśmy utrzymywać nienawiści wobec braci i sióstr w dharmie, którzy będą naszymi bliskimi towarzyszami aż do osiągnięcia oświecenia, tak jak knot lampy i jej światło.

Część pięćdziesiąta czwarta *Trzy kluczowe stwierdzenia*

Podsumowując, jak powiedziałem w *Ogólnym opisie*, dotyczącym buddyjskiej etyki, podstawą buddyzmu jest przestrzeganie czystych wskazań. Esencją buddyzmu jest pilne studiowanie i rozważanie znaczenia oraz praktyka, a owocem buddyzmu jest przynoszenie pożytku istotom. Nie ma żadnego aspektu dharmy buddhy, który nie byłby zawarty w tych trzech punktach. Nawet jeśli wszyscy buddhowie mieliby się zebrać w jednym czasie, nie ma

niczego innego, czego by uczyli, poza tym. Dlatego musimy zastosować te punkty w naszej praktyce.

9

Brak cnoty w odbieraniu życia i błędy wynikające z jedzenia mięsa

*Posłuchajcie jeszcze raz, starzy przyjaciele!
Esencją całej skarbnicy dharmy, 84 000 nauk,
jest kultywowanie wiary i współczucia.
Same te dwie właściwości posiadają
wielki skarb dobra.*

Część pięćdziesiąta piąta *Odbieranie życia innym jest bramą do piekła*

Jeśli z powodu nienawiści pojawi się odbieranie życia innym, jest tylko jedno miejsce, gdzie się udamy, świat piekieł. Niektórzy z was wierzą, że nie można przeżyć bez odbierania życia. To nie jest prawdą. Na przykład w Larung Gar jest na stałe około 10 000 mnichów i mniszek. Kiedy zbieramy się, obiecujemy powstrzymać się od jedzenia mięsa. Bez jedzenia mięsa nie tylko przetrwaliśmy, ale jakość naszego jedzenia i satysfakcja są jeszcze

wyższe. Nikt z nas nie czuł, że umrzemy bez jedzenia mięsa.

Dzięki dobroci dobroczyńców zewsząd, mamy w tym obozowisku wystarczająco jedzenia i ubrania, zawsze mamy jogurt i obfitość jedzenia ofiarowanego na obiad przez trzy letnie i jesienne miesiące.

Część pięćdziesiąta szósta

Jak przerwać negatywne nawyki kulturowe

Jako praktykujący buddyzm mahajany, musimy dokonać największego wysiłku, by zmniejszyć negatywny zwyczaj ofiarowywania mięsa dla klasztorów, ponieważ to bezpośrednio zaprzecza buddyjskiej wierze. Dzięki dobroci Patrula Rinpoche ten zwyczaj przzerwano w Serthar, ale wydaje się, że jest wciąż żywy w innych miejscach.

Ponadto powiedziano mi, że kiedy stawiane są wsparcia dla dharmy, takie jak posągi Buddy czy stupy Buddy, to bez żadnego zastanowienia setki jaków lub owiec jest zabijanych na mięso, bez żadnego zastanowienia. Jeśli to prawda, to jest to intencjonalne niszczenie nauki Buddy. Wierzę, że nikt z was tutaj nie robi takich rzeczy. To jest całkowicie nie do zaakceptowania.

W szczególności nigdy nie próbujcie utrzymywać się z zabijania zwierząt, takich jak krowy i byki [tyb. samica jaka i dri], ponieważ wszyscy winniśmy im wielką wdzięczność. Te istoty czują ból i cierpienie, tak samo jak my i z pewnością także boją się śmierci. Na pewno nie są naszymi wrogami. Te łagodne zwierzęta żywiły nas całe życie i nie zasługują na rzeź.

Dlatego ciągle zachęcam wszystkich mnichów i mniszki oraz ludzi wszystkich pozycji społecznych, by zaprzestali krzywdzenia istot i nigdy nie angażowali się w biznes związany z zabijaniem zwierząt. Jeśli rzeź jest wymuszana przez rząd, to nie możemy tego uniknąć, ale nie o to tutaj chodzi. Nikt nie umrze, jeśli powstrzyma się od zabijania. Jeśli naprawdę jesteście w potrzebie, możecie zająć się sprzedażą czegoś, ale nie sprzedawajcie zwierząt na rzeź dla własnego zysku. Ktokolwiek nie przerwie tego rodzaju zabijania, doświadczy nieszczęścia w tym życiu i spadnie do niższych światów po śmierci.

Część pięćdziesiąta siódma

*Samice jaka okazały nam większe dobro
niż nasze matki*

Wszyscy musicie przerwać ślepe zabijanie tych *dri* [samice jaka], które były tak dobre, jak wasze własne matki. Zwierzęta gospodarskie nie mogą być sprzedawane na rzeź, a niewinne dzikie zwierzęta też nie powinny być zabijane! Dzikie zwierzęta żyjące dokoła was były waszymi rodzicami i krewnymi w przeszłych żywotach i nie są zdolne do odrodzenia jako ludzie, dlatego narodziły się jako zwierzęta tutaj, z naszego powodu. Dlatego jest sprawą najwyższej wagi, żebyście przestali polować i zabijać.

Wciąż błagam was po wielokroć, byście zaprzestali zabijania i polowania. To dla waszego dobra, nie dla mojego. Nie wiem, czy to ma jakikolwiek sens dla osoby, która zabija i poluje na dzikie zwierzęta, by siedzieć tutaj, na buddyjskim zgromadzeniu.

W Serthar na przykład większość ludzi jest pasterzami. Jako wędrowni pasterze, jeśli zakończycie życie wszystkich waszych zwierząt, to z czego będziecie żyli? To właśnie te gospodarskie zwierzęta karmią nas całe nasze życie. Nasze przeżycie zależy od tych dobrych zwierząt. Dzisiaj te zwierzęta są sprzedawane na rzeź, bo właściciel myśli, że

dostanie więcej pieniędzy, żyjąc z inwestycji. Takie inwestycje nie dają gwarancji i równie dobrze można skończyć z torbą żebraczą i kartką z prośbą o wsparcie. Jakiż żałosny koniec! Bez pieniędzy, jak możecie zainwestować z powodzeniem?

W zeszłym roku i rok wcześniej byłem przerażony, kiedy się dowiedziałem, że setki, tysiące zwierząt było zarzynanych co kilka dni, a ich krew płynęła jak rzeka. Dzisiaj jest nieco lepiej, być może dlatego, że cena mięsa nie jest tak wysoka, jak była wcześniej. Mam nadzieję, że tak w rzeczywistości jest.

Część pięćdziesiąta ósma

*Co jest źródłem szczęścia
w tym i w przyszłych żywotach?*

W Tybecie, gdzie dharma buddhy kwitnie, rzeczą na której możemy się oprzeć, są Trzy Klejnoty. Jeśli z oddaniem opieracie się na nich i macie zaufanie do Trzech Klejnotów, wówczas będziecie szczęśliwi w tym życiu i w następnych żywotach. Dlatego od teraz nie powinniście sprzedawać zwierząt na rzeź, ani polować na dzikie zwierzęta, powinniśmy szczerze życzyć im dobra i szczęścia. W zeszłym roku nie miałem serca, by spotykać ludzi zabijających zwierzęta i jedzących mięso.

Myślałem, że jeśli ludzie w Serthar i okolicy będą kontynuowali takie złe czyny, to spowoduje śmierć dużej liczby ludzi z głodu lub choroby. Nie mogłem tego znieść i modliłem się intensywnie do Bodhisattwy Ksitigarbhy z całkowitym oddaniem.

10

Pożytki z nagromadzenia zasługi i ratowania życia

*Cale nagromadzone bogactwo jest pozbawione
esencji i jest jak letnia tęcza.*

*Jeśli pojawi się przywiązanie,
spowoduje odrodzenie w niższych światach.
Jeśli dajemy, to [zasługa] nie zostanie wyczerpana,
a raczej wszystkie życzenia zostaną spełnione.*

*Dlatego doskonale nagromadzenie
jest dzięki ofiarom złożonym obiektowi schronienia
i szczodrości wobec wszystkich innych.*

Część pięćdziesiąta dziewiąta

Pożytki z uwalniania zwierząt skazanych na rzeź

Obecnie wielu ludzi zobowiązuje się do tego, by nie zabijać zwierząt przez trzy lata. Taka cnota zasługi jest niepojęta! Wszyscy jesteście dobrymi ludźmi i podjęliście właściwą decyzję! Około czterech czy pięciu lat temu śniłem o *Thubga Yizhin Norbu*¹⁶, w którym to śnie opisał mi on korzyści płynące z uwalniania żywych istot i ofiarował słowa pochwały. Jego słowa musiały być pobłogosławione przez bodhisattwów, ponieważ później, gdy

przekazałem jego słowa publicznie, liczni tulku i khenpo byli zachwyceni i waga jego przesłania przeniknęła ich jak nektar. Wszyscy zdecydowali się poświęcić praktyce uwalniania zwierząt. Tylko w tym roku Khenpo Tsultrim Lodrö uwolnił ponad 100 milionów małych i wielkich ryb, o długości większej niż pomiędzy kciukiem a palcem wskazującym. A w poprzednich latach uwolnił setki milionów ryb. Ten rodzaj działania można kontynuować przez wiele lat i miliony żywotów zostanie ocalonych. Wszyscy powinniście podjąć takie działania, nie tylko Khenpo Tsultrim Lodrö. Wśród wszystkich relatywnych [tymczasowych] zasług, ratowanie życia innych jest wyjątkowo ważne, proszę uważnie to rozważyć i uwolnijcie tyle żywych istot, ile tylko się da.

Część sześćdziesiąta

Pożytek z młynków modlitewnych

Pieniądze, które wydajecie na zakup młynków modlitewnych, przyniosą żniwo nieskończonej zasługi, która jest niewyczerpalna. Dlatego ten zakup nie jest nieistotnym wysiłkiem. Fundusze na zrobienie młynków modlitewnych pochodzą z czystych źródeł, całe zgromadzenie sanghi poświęciło

te młynki modlitewne. Pieniądze, które zapłacicie przy zakupie młynka, zostaną wydane na zrobienie kolejnych młynków modlitewnych. Dlatego jest to przystępny i doskonale praktyczny sposób nagromadzenia wielkiej zasługi, więc niech każdy z was nabędzie dla siebie jeden i obraca nim pilnie!

Unikajcie obracania młynkiem, który nie jest prosto trzymany, nie pozostawiajcie go na łóżku ani nie przechodźcie nad nim. Zawsze trzymajcie go w czystym miejscu. Te młynki modlitewne są w rzeczywistości samym Bodhisattwą Awalokiteśwarą, dlatego proszę, pamiętajcie o tym.

Część sześćdziesiąta pierwsza *Pożytki z recytacji codziennych praktyk*

My, praktykujący wielką doskonałość, dobrze byśmy zrobili, gdybyśmy mieli spisaną złotem tantrę *Jedyny spadkobierca doktryny*. Jeśli nie możecie tego zrobić, dobrze by było, żebyście spróbowali nosić przy sobie, jak najbliżej ciała, tę małą książeczkę, wielką na cztery palce, aż do śmierci. Po śmierci niech ta książeczka zostanie spalona razem z ciałem. Każdy powinien ją czytać raz dziennie. Nawet jeśli nie możecie czytać innych modlitw, musicie przynajmniej recytować tę tantrę. Jest ona

całkowicie niezgłębiającą doktryną i nieprześcignioną przez żadną inną, nawet jeśli byście przeszukali całą czystą krainę dakiń. Nie można znaleźć nic lepszego, niż to!

Obecnie w Larung Gar wydaje się, że wszyscy ludzie trzymają w dłoniach male. Nie mogę tego stwierdzić z całą pewnością, ale wielu mówi, że to jedna z moich spuścizn. Samo trzymanie mali wskazuje na to, że jesteście uczniami Bodhisattwy Awalokiteśwary. Czyż Patrul Rinpocze nie powiedział kiedyś: *Awalokiteśwara jest jednym z jidamów, ucieleśniających wszystkich buddhów. Sześciosylabowa mantra mani jest jedną mantrą, ucieleśniającą wszystkie mantry. Bodhicitta jest jedną praktyką, ucieleśniającą praktyki fazy budowania i fazy spełniającą. Wiedząc o tym, można osiągnąć pełne wyzwolenie. Dlatego recytujcie sześciosylabową mantrę!* Czy słyszeliście o tym wcześniej? Recytujcie mantrę *Mani*! Recytujcie mantrę *Mani*! Kraina Śniegów, Tybet, jest miejscem ujarzmionym przez Awalokiteśwatrę. Jeśli nie możecie robić niczego innego, to przynajmniej recytujcie tę mantrę, używając mali w waszych dłoniach. Albo recytujcie mantry Wadźrasattwy, Mańdziuśriego lub Guru Rinpocze. Nie ma żadnej różnicy. Wszystkie jidamy mają tę samą esencję. Osiąganie w ten sposób cnoty jest uniwersalną sprawą i nikt

nie może powiedzieć, że nie jest zdolny do praktyki dharma na tym poziomie. Jeśli twierdzą, że wciąż nie wiedzą, jak praktykować dharę, to nie jest to prawdą!

Część sześćdziesiąta druga

Pożytki z ofiarowania lampek maślanych

Pożytki płynące z ofiarowania lampek maślanych są niepojęte i to ofiarowanie jest jak król pośród wszystkich ofiarowań. W szczególności dzięki współzależności promieni światła, które emanują z lampki maślanej we wszystkich kierunkach, korzeń wszystkich mentalnych skałań i niewiedzy zostaje usunięty ze strumienia umysłu.

Nie ma niczego lepszego niż ofiarowanie lampek, by rozproszyć niewiedzę. W przeszłości wielcy nauczyciele linii kadampa, tacy jak Gesze Potowa, Chan Ngawa i Phu Chungwa, oraz ich uczniowie, zawsze mieli przy sobie wodę i lampkę maślaną do ofiarowania przed wizerunkami Buddy u szczytu swoich łóżek.

A z kolei żebraczka Nanda Nyengamo ofiarowała lampkę przed Buddhą i wypowiedziała to życzenie aspiracji: *W tym życiu żyję w nędzy! Obym dzięki tej skromnej lampce ofiarowanej dzisiaj Buddzie,*

w przyszłym życiu odrodziła się z lampą mądrości i miała zdolność oczyszczenia niewiedzy w umysłach wszystkich istot. Po wyrażeniu tego życzenia, odeszła. Tej samej nocy wszystkie inne lampki wypaliły się i zgasły, ale jej mała lampka wciąż paliła się, aż do świtu. To jest przykład pożytków pochodzących z ofiarowania lampki maślanej.

11

Rada, by zachować wychowanie we własnej kulturze i swój ojczysty język

*Nie bądźcie uprzedzeni wobec różnych doktryn,
bo to spowoduje upadek porzucenia dharmy
i przyniesie zniszczenie was i innych.
Trzymajcie się mocno bóstwa,
z którym jesteście związani karmą.
Kultywujcie czysty pogląd wobec wszystkich
systemów filozoficznych.
To płynąca z serca moja rada dla was.*

Część sześćdziesiąta trzecia
*Kultywowanie dobrych nawyków
wynikających z kulturowego dziedzictwa*

Proszę, nie zaprzestańcie noszenia tybetańskich ubrań i ozdób i nie zmieniajcie naszej tybetańskiej kultury – odnosi się to do sposobu, w jaki nosicie rzeczy, takie jak kapelusze, *czuby* i obuwie. Dziś niektórzy ubierają się we współczesnym chińskim stylu. Te ubrania są zrobione ze skóry i są bardzo drogie. Trudno powiedzieć, czy to prawdziwa skóra, przypomina pofarbowaną gumę lub

plastik. Takie ubranie nie ochroni was przed zimnem w zimie i jego widok nie jest miły.

Wiele osób jest zainteresowanych współczesną modą i niewielu chce wyglądać wciąż godnie i zachować tradycyjny sposób życia. Dla Tybetańczyków, tybetańskie ubrania są dobre. Tutaj, w tej wielkiej wspólnocie w Larung, mamy cztery grupy praktykujących dharwę. Od czasu do czasu musimy sprawdzać każdą z grup, czy są jakieś modyfikacje dotyczące ubioru i ozdób. Jeśli ktoś nosi wyjątkowy rodzaj koszuli, to następnego dnia wiele osób już to naśladuje. W rzeczywistości istnieją przepisy dotyczące ubrania. Jeśli chodzi o mnichów i mniszki, jest niewłaściwym noszenie różnych rodzajów ubioru, takich jak koszule, zaś podobnie ludzie świeccy z kolei, nie powinni nosić szat klasztornych.

Część sześćdziesiąta czwarta

Autentyczne ubrania i ozdoby Tybetu

Ogólnie mówiąc, najlepiej jeśli Tybetańczycy noszą tradycyjny strój. Jeśli nosimy ubrania przekazane nam przez naszych przodków, odziedziczmy wspaniałe zwyczaje dawnych czasów, które są szlachetną tradycją i to jest mądre zachowanie. Inaczej,

jeśli zmienimy nasze ubrania i język, lokalne bóstwa, duchy bogów ziemi i inne poczują się obrażone i stworzą chaos, który przyniesie choroby, głód i wojnę.

W rzeczywistości, szczególna tradycja Tybetańczyków pochodzi z czasów trzech królów, Songtsen'a Gampo, Trisong'a Deutsen'a i Ralpacan'a. Tybetańczycy rozwinęli popularną tradycję noszenia w dłoniach mali, młynków modlitewnych, recytowania mantry *Mani* i jedzenia *tsampy* jako podstawowego pożywienia. *Tsampa* jest wyjątkowym pokarmem, mającym właściwości odżywcze, dające ciału poczucie lekkości i ułatwiające wspinaczkę w górach. Zazwyczaj na widok ludzi noszących malę w rękach inni pytają: *Z jakiej części Tybetu pochodzisz?* Nawet jeśli nie możecie praktykować intensywnie dharmy, ale tylko trzymacie malę, młynek modlitewny i recytujecie mantrę *Mani*, będziecie się zaliczali do autentycznych buddystów tybetańskich.

Część sześćdziesiąta piąta
Język i literatura są siłą życiową
odziedziczoną po przodkach

Nigdy nie powinniście pogardzać językiem tybetańskim i literaturą. Niektórzy Tybetańczycy znają

chiński, uważają się za mądrych i rozmawiają nieustannie tylko po chińsku. Nie powinni być dumni ze swojej zdolności mówienia po chińsku, ponieważ nie jest to autentyczne. Obecnie chiński jest popularyzowany, ale prawie nikt nie jest dobrze zaznajomiony i wykształcony w wysoce zaawansowanym tradycyjnym chińskim sprzed stu lat. Struktura chińskich znaków została zmieniona, a tomy sutr [zapisanych po chińsku, przyp. tłum.] odłożono na półki, jakby były stosem pustego, niezapisanego papieru. W Tybecie, od czasów króla dharmy Songtsen'a Gampo, aż do dzisiaj, nasze pismo nie zostało zmienione w najmniejszym nawet stopniu, nie zmieniono choćby jednej litery. Jednak mówi się, że dzisiaj, ludzie stosują dodatkowe znaki diakrytyczne w sylabach, pod nimi i nad nimi, w druku. Takiej zmiany powinno się unikać.

Część sześćdziesiąta szósta

Szczególna cecha tybetańskich sylab

Jeśli naprawdę chcecie przekazać znaczenie nauk buddyjskich w [pisanym] języku chińskim, zasadniczo musicie nauczyć się dziesiątków tysięcy znaków chińskich. Bez opanowania tych znaków, z pewnością nie będziecie w stanie zrobić dobrych

tłumaczeń. Dlatego ci, którzy są tłumaczami, muszą nauczyć się tysięcy znaków, by móc wykonać swoją pracę. Jednak co do języka tybetańskiego, mamy tylko cztery samogłoski i trzydzieści spółgłosek. Jeśli je doskonale opanowaliście, możecie używać tybetańskiego, by uczyć dharmy buddhy, by wygłaszać przemowy i komunikować się tak, jak chcecie. Dlatego proszę, nie zmieniajcie języka tybetańskiego! Ponad wszystko nie zapomnijcie tybetańskiego!

Zobowiązanie poprowadzenia wszystkich istot, które mają związek ze mną, do czystych krain

*Tak długo, jak żyję, istnieje szczęście
z przynoszenia pożytku doktrynie i istotom.*

*Kiedy umrę, będzie szczęście
pewności przybycia do czystych krain.*

*Cokolwiek robię, pozostaję w stanie
radosnej błogości.*

*Tak jest dzięki wielkiej dobroci
Dźnianasattwy Mańdziuśriego!*

Część sześćdziesiąta siódma
Dobrodziejstwa krainy nazywanej
Sukhawati lub Dewacien

Gdy utrzymywaliśmy czystą etykę i zebraliśmy jakieś zasługi, powinniśmy skupić się na dedykacji tego nagromadzenia Czystej Krainie, jaką wybierzemy. Oprócz szczególnych wyjątków ta, którą powinniśmy wybrać, jest zachodnią krainą Sukhawati. Odrodzenie w niej jest najłatwiejsze i pożytki płynące z tego są tak olbrzymie, że nie ma żadnej innej krainy, która by się jej równała.

Dzięki mocy modlitwy i intencji Buddy Amitabhy i zgodnie z tym, co powiedział, każdy jest zdolny do jakiejś formy odrodzenia się w tej krainie, z wyjątkiem ludzi, którzy dopuścili się pięciu ohydnych czynów lub porzucili dharmę. Dlatego musimy uważać i być ostrożni, by nie porzucić dharmy. Jednakże nie martwię się, że taka karma może zablokować ścieżkę odrodzenia w Sukhawati. Studiowaliśmy i praktykowaliśmy dharmę, a kiedy szczerze wyznajemy i oczyszczamy nasze złe czyny, to na pewno usuniemy karmę porzucenia dharmy. Większość z nas nie nagromadzi karmy ohydnych niecnotliwych czynów. Dlatego każdy powinien kultywować silną wiarę i pragnienie odrodzenia się w Sukhawati.

Część sześćdziesiąta ósma

Przedmiot naszych intencji

Na początku, kiedy złożyłem mocne ślubowania aspiracji przed Bodhisattwą Mańdziuśrim na górze Wutai w Chinach, najwyższą aspiracją było doprowadzenie wszystkich istot na całym świecie do ścieżki prowadzącej do wyzwolenia. Moją średnią aspiracją było doprowadzenie tak wielu ludzi tego narodu, jak to tylko możliwe, do ścieżki wyzwolenia, a najniższą było doprowadzenie większości

ludzi w Śnieżnej Krainie Tybetu do ścieżki wyzwolenia.

Później nie tylko Tybetańczycy, ale wielu Chińczyków, a także ludzi z innych krajów rozwinęło szczerą wiarę we mnie. W rzeczywistości tak jest dzięki błogosławieństwu i aspiracji Mańdziuśriego. Moim życzeniem było, aby każdy, kto widzi, słyszy, pamięta i dotyka mnie, mógł osiągnąć odrodzenie w Sukhawati. Nawet jeśli tak się nie stanie, mam nadzieję, że większość z pewnością odrodzi się w Dewacien. Cały czas utrzymuję tę myśl w umyśle i jest to moją codzienną modlitwą. Dobrze by było, byście także to robili.

Niektórzy ludzie aspirują, by odrodzić się w niebie Tushita, na Miedzianej Górze, w Czystej Krainie Manifestowanej Radości czy na Górze Potala. Przypadkowe modlitwy, czynione czasami, by odrodzić się w tej czy innej krainie, nie mają większego znaczenia w momencie śmierci. W tym czasie, kiedy umysł wydaje się być otoczony przez burzę, silne pioruny i błyskawice oraz brakuje stabilności, by pokierować nim we właściwy sposób, wówczas chaotyczne przywoływanie imienia Guru Rinpocze, a potem Tary, a następnie mistrza, dalej Trzech Klejnotów, niczym szaleńiec, nie pozwoli na mocne skupienie. W momencie śmierci pojawi się intensywny lęk. Dlatego

nazywamy to ćwiczeniem się w odrodzeniu w Czystej Krainie. Ta Czysta Kraina nie wymaga od nas mocy oczyszczenia, ponieważ Buddha Amitabha wszystko dla nas przygotował.

Odrodzenie [w Czystej Krainie] przypomina dziecko, które wróciło do rodzinnego domu, ponieważ nie jest to trudne, każdy powinien skupić się na odrodzeniu tam, bez rozpraszania się.

Część sześćdziesiąta dziewiąta

Obietnica prowadzenia istot do Czystych Krain

Padmasambhawa i Guru Mipham Rinpocze, obaj powiedzieli, że przyniosę pożytek istotom na wszelkie sposoby, a dzięki związkowi ze mną odrodzą się one w Czystych Krainach. Szczególnie ponad 200 lat temu, Guru Dodrupchen wprost przepowiedział, że powstanie to miejsce, Larung Gar, blisko świętej góry Ngala Tagtsei, w niższej dolinie Lharung. W swojej przepowiedni wspominał też świętą górę Damchan w wyższej dolinie Lharung, boginię drzew w pobliżu oraz sanghę czterech grup, która przebywa razem ze mną.

Ponadto Lerab Lingpa także powiedział, że w miejscu zwanym Dzumed Cholhai pojawi się człowiek o imieniu Jigme Phuntsok. Jego ojcem

będzie Padma, a matką Yumtso i urodzi się w Roku Koguta. Jego ciało, mowa i umysł będą posiadały wiele oznak oświecenia, obróci kołem dharmy, oczyszczając wszystkie skalania zdegenerowanych czasów w podstawową przestrzeń i poprowadzi swoich uczniów do czystych krain.

Jest niemożliwym, żeby ich przepowiednie były fałszywe. Te przepowiednie pojawiły się na długo przed moim urodzeniem. Bo gdyby pojawiły się po moim urodzeniu, to można by pomyśleć, że niektórzy lamowie opowiadają takie rzeczy tylko po to, aby sprawić mi przyjemność, a takie interpretacje nie są oczywiście autentyczne. Ale w moim przypadku tak nie jest. Nawet teraz są inne przepowiednie, których nie jestem autorem, ani nie próbuję promować siebie. Mówię wam o tym jedynie po to, by was zainspirować.

Dlatego wszyscy możecie się tym cieszyć i modlić się o odrodzenie w świecie Sukhawati. Jeśli wszyscy zgromadziliście się tutaj, by kultywować prawdziwą wiarę i powstrzymać się od walki i kradzieży, wierzę, że wszyscy bez wyjątku możecie odrodzić się w Sukhawati. Nawet ktoś taki jak ja, tak blisko śmierci, próbuje wciąż wszystkich was wspierać, ponieważ wierzę, że te przepowiednie są trafne, a moje wysiłki przyniosą wielki pożytek istotom.

Dlatego, jeśli możecie wyrecytować imię Buddy Amitabhy milion razy, osiągniecie odrodzenie w Sukhawati od razu po śmierci. Obiecuję wam to z buddhami i bodhisattwami jako moimi świadkami. Nie ma najmniejszej wątpliwości, że naprawdę tak się właśnie stanie.

13

Ostateczny testament jedyne go ojca – guru

*Rozstanie po spotkaniu jest nieuniknione,
gdyż nikt nie może tego zmienić.
Proszę, nie bądźcie smutni, ponieważ
taka jest natura wszystkich złożonych rzeczy.
Po narodzinach następuje śmierć,
dlatego proszę, ograniczcie wszelkie
nieuważne, roztargnione zachowania
i praktykujcie głęboką dharma.*

Część siedemdziesiąta
*Ostateczny testament w czasie ostatniej nauki
w trakcie zgromadzenia Sukhawati*

Proszę, nie zapomnijcie modlitwy o odrodzenie
w Sukhawati, zawsze o tym pamiętajcie.

To moja pierwsza rada.

Wszyscy uważajcie, by nie odbierać życia zwierzę-
tom. Wyszycie się, aby nie zapomnieć o tym.

To moja druga rada.

Wszyscy musicie się wysilać, by kultywować do-
bre serce i dobre intencje wobec wszystkich istot,

bez względu na ich pozycję czy status w życiu. To jest trzecia rada.

Te trzy rady zawierają esencję całej dharmy Buddy.

Możliwe, że jest to nasze ostatnie zgromadzenie. Mam nadzieję i modlę się o to, że wciąż będziemy się spotykać ponownie w tym życiu. Być może wkrótce zakończę to życie i powrócę, i zaczniecie szukać tulku nawet przed upływem czterdziestu dziewięciu dni. Nawet nie mając wystarczająco dużo czasu, by rozwinąć się w łonie matki przez dziewięć miesięcy i dziesięć dni, moja reinkarnacja może być już rozpoznana. Ale jeśli będę miał jakąś kontrolę w momencie śmierci, z pewnością nie powrócę już do tego świata, ponieważ mam nadzieję, że natychmiast odrodzę się w czystej krainie Sukhawati. Gdy tam dotrę, ujrzę twarz Buddy Amitabhy, usłyszę jego oświeconą mowę, a on położy delikatnie swoją prawą dłoń, miękką jak płatek lotosu na szczycie mojej głowy. Otrzymam jego przepowiednię dotyczącą mojego przebudzenia i osiągnę jasnowidzenie oraz mądrość pradžni. Wówczas, jeśli będę mógł przynieść pożytek istotom, kiedy powrócę do tego świata, nie będę tak słaby i bezradny jak w tej chwili. Będę miał zasługę podobną do oceanu, tak jak opisuje to

Król Modlitw Aspiracji: Gdy wędruję przez wszystkie stany sansarycznej egzystencji, obym zebrał niewyczerpalną zasługę i mądrość, i stał się niewyczerpalnym skarbcem szlachetnych właściwości upaja i pradžni, samadhi i wyzwolenia!

Gdy raz doskonale osiągnę mądrość, upaja, pilność, samadhi, jasnowidzenie i inne, nigdy nie zapomnę o tym świecie, a szczególnie o Krainie Śniegu – Tybecie. W szczególności, z głębi współczucia, zawsze będę pamiętał o tym regionie niższego Do Kham, mojej wsi Serthar oraz o klanie Washul. Jeśli upadnę do krain piekieł, nie będę miał żadnej wolności. Ale tak długo, jak odradzam się w jakiegokolwiek czystej krainie, nigdy nie zapomnę o was, zgromadzonych w tym obozie i poza nim.

Część siedemdziesiąta pierwsza *Ostateczny testament*

Nie stracie własnej godności, ani nie zakłócajcie umysłów innych!

MOJE RADY SERCA
I TAJEMNE KLUCZOWE INSTRUKCJE

Publiczne nauki Jego Świątobliwości
Jigme Phuntsoka Rinpoche
wygłoszone w 1993 roku w Kanadzie

Powitanie Jego Świątobliwości:

Witamy na popołudniowym publicznym wykładzie Jego Świątobliwości Jigme Phuntsoka Rinpoche, który urodził się w 1933 roku w północno-wschodnim Tybecie. Rinpoche od ponad dziesięciu lat aktywnie naucza buddyzmu w tym regionie Tybetu, co przez wiele lat nie było możliwe. Jego Świątobliwość rozpowszechnia również nauki buddyjskie w Chinach. W ostatnich latach przyciągnął do dharma Buddyży dziesiątki tysięcy Tybetańczyków i Chińczyków.

Mamy wyjątkowe szczęście, że jest tutaj z nami. To, że przyjechał do nas było praktycznie nie tylko

działaniami logistycznymi ale także pasmem cudownych wydarzeń i zbiegów okoliczności oraz niejasnych dla nas sytuacji, jak m.in. wiele telefonów, których zupełnie nie rozumieliśmy. Mamy więc wiele szczęścia, że udało nam się zaprosić Rinpoche – praktycznie w ostatniej chwili Jego pobytu – do Nowej Szkocji. To ogromny zaszczyt i przyjemność gościć Rinpochego. Prosimy Jego Świątobliwość o wygłoszenie Mowy na dzisiaj.

Jego Świątobliwości:

Śpiewanie

*Ucieleśnienie wszystkich buddhów przeszłości,
teraźniejszości i przyszłości.*

*Wszechobecni Panowie Oceanów Mandal
i Rodzin Buddhów.*

*Wspaniali i szlachetni mistrzowie,
których dobroć jest niedościgniona.*

*Cenni rdzenni guru,
kłaniam się u waszych doskonale nieskazitelnych
stóp z oddaniem.*

*Przyjmuję w was schronienie!
Modlę się, udzielcie mi błogosławieństw!
Któż mógłby znużyć się patrząc
na wasze szlachetne twarze,
jasne i czyste jak kwitnące kwiaty?
Promienne pylniki waszych oznak i cech
są jak nektar dla oczu wszystkich istot.
Płatki waszego współczucia sięgają tak daleko,
że obejmują trzy światy.
Panie Mędrców, Biały Lotosie,
oprzyj swoje stopy dzisiaj
w lotosowym stawie mojego umysłu!
Na wyspie, na jeziorze Oddiyana,
z serca lotosu,
pojawili się spontanicznie
jako emanacja buddhów.
Olśniewający właściwościami
oraz głównymi i pomniejszymi oznakami –
– Padmasambhawo,
ochroń lotosowy staw mojego umysłu!
W przestrzeni, gdzie wszystkie zjawiska
zostają wyczerpane,
ureczywistniłeś mądrość dharmakai.*

*W czystym świetle pustej przestrzeni
ujrzałeś pojawiające się krainy
buddhów sambhogakai,
by pracować dla dobra istot,
pojawiałeś się im w postaci nirmanakai.
Wszechwiedzący Władco Dharmy
czynię przed tobą pokłon.
W twoim sercu powstała mądrość
Mañdziuśriego, Lwa Mowy.
Ćwiczyłeś się w nieskończonych
aspiracjach Samantabhadry
dokonując oświecone
czyny buddhów i ich następców.
Guru Mañdziugoszo
oddaję hołd u twych stóp!
Posiadasz doskonałą postać młodzieńca,
ozdobiony światłem mądrości,
rozpraszasz ciemność niewiedzy
na całym świecie.
Guru Mañdziugoszo
oddaję ci hołd!
Teraz, z powodu życzenia przynoszenia
pożytku istotom,*

*wizualizuję ciebie na świeżym lotosie
w moim sercu.
Niech melodyjny dźwięk nektaru twojej mowy,
o Mańdziuśri,
udzieli splendoru mojemu umysłowi!*

Mowa

Rozpocząłem od złożenia hołdu moim nadzwyczajnym bóstwom. Dzisiaj chciałbym udzielić krótkich nauk zgodnych z tradycją buddyjską.

I

Stan wielkiego szczęścia

Na początku musimy uświadomić sobie, że wszyscy mamy ogromne szczęście. Jakiego rodzaju jest to wielkie szczęście?

1. Narodziny na południowym kontynencie Dżambudwipa

Mamy wielkie szczęście, że urodziliśmy się w świecie zwanym południowym kontynentem Dżambudwipa, który jest wyposażony w wielkie szczęście. Dlaczego? Choć ludzie rodzą się na

innych kontynentach, jak na przykład wschodni kontynent Purwawideha, zachodni kontynent Aparagodanija, północny kontynent Uttarakuru, to jednak, jak to opisuje Abhidharma, nie posiadają one pomyślnych warunków by praktykować dhammę buddhy. Dlatego nasz kontynent jest najlepszy pod tym względem.

2. Osiągnięcie ludzkiego życia

W świecie Dżambudwipy jest niezwykle cennym i wspaniałym osiągnięcie ludzkiego odrodzenia, które daje nam wszystkie zdolności i wolności. W innych światach – takich jak świat: piekieł, głodnych duchów, zwierząt i Asurów czy też bogów – cierpienie, którego się doświadcza jest nie do zniesienia i nie ma w nich absolutnie okazji by praktykować dhammę.

Nawet jeśli ktoś odrodzi się w świecie bogów niezwyklej urody i zmysłowej ekstazy, z powodu zadrženia w doświadczeniu przyjemności, wciąż nie ma okazji, by praktykować dhammę. Zatem ludzkie odrodzenie jest cenniejsze niż narodziny jako bóg. Buddha Siakiamuni przedstawił poza tym nauki odnoszące się do ślubowań pratimoksha, Bodhisattwy i wadžrajany. Tylko ktoś, kto osiągnął cenne

ludzkie odrodzenie jest zdolny do praktyki tych nauk i osiągnięcia urzeczywistnienia. Jeśli ktoś natomiast narodzi się w świecie bogów lub innych światach nie będzie miał możliwości praktykowania żadnej z tych nauk i nie będzie miał możliwości doświadczenia duchowej praktyki w swoim życiu. Dlatego ludzkie odrodzenie jest absolutnie najwyższe i cenniejsze, niż jakiekolwiek inne odrodzenie. Dlatego jako uczniowie Buddy, uważamy zatem, że ludzkie odrodzenie jest najrzadszą egzystencją we wszystkich światach samsary. Jako że wszyscy osiągnęliśmy taką cenną egzystencję, powinniśmy naprawdę odczuwać wielką radość.

3. Odrodzenie, kiedy Buddha przyszedł na świat

Jeszcze rzadsze jest urodzenie się w czasie, w jakim Buddha pojawił się na świecie. Dlaczego tak jest? Kalpa (okres, epoka – przyp. tłumacza), w której Buddha pojawia się na świecie, nazywana jest szczęśliwą kalpą, natomiast ta, w której nie pojawia się żaden Buddha nazywana jest ciemną kalpą. Spośród tych dwóch rodzajów kalp, ciemnych jest znacznie więcej, a szczęśliwe tylko czasami przeplatają się wśród tych wielu ciemnych. Dlatego trudno napotkać szczęśliwą kalpę. Stąd tak bardzo

rzadko można napotkać okres, kiedy Buddha pojawił się na tym świecie i nawiązać związek z jego naukami, a następnie zacząć je praktykować.

4. Nauki Buddy są wciąż obecne

Buddha pojawił się na świecie, nauczał istoty cennej dharmy i co ważniejsze, te nauki dharmy są wciąż obecne. Wszystko to jest bardzo cenną okolicznością. Kiedykolwiek myślimy o naszej obecnej sytuacji i o tym, że Buddha obrócił kołem dharmy trzy razy oraz że wszystkie te nauki są wciąż dostępne dla nas, powinniśmy czuć naprawdę wielką radość.

5. Akceptacja przez kwalifikowanego duchowego nauczyciela

W tych wszystkich pomyślnych okolicznościach, kiedy Buddha pojawił się na świecie, nauczał dharmy, a wszystkie jego nauki są wciąż obecne na świecie, wciąż potrzebujemy wykwalifikowanego duchowego nauczyciela, który wyjaśni nam te nauki. Bez kwalifikowanego nauczyciela, tylko w oparciu o własny wysiłek, niemożliwym byłoby

przyswojenie i praktyka tych nauk. Jeszcze rzadsze – tak naprawdę – jest spotkanie lamy i otrzymanie od niego nauk Buddy a następnie ich praktykowanie.

Podsumujmy krótko wszystkie pomyślnie warunki: odrodzenie jako człowiek ze wszystkimi zdolnościami i wolnościami na południowym kontynencie Dżambudwipa, odrodzenie się w czasie kiedy Buddha pojawił się na świecie i dał nauki dharmy, a nauki dharmy nie zniknęły z tego świata ale wciąż nam towarzyszą oraz możliwość spotkania z kwalifikowanymi duchowymi nauczycielami, którzy wyjaśniają nam te nauki, to wszystko składa się na naszą obecną sytuację najszcześniejszego pośród wszystkich szczęśliwych eonów (kalp) podobnemu do kwitnącego kwiatu udumbara. Za każdym razem, kiedy o tym myślimy, powinniśmy czuć głęboką radość i wdzięczność.

II

Trzy poziomy wiary

W pełni obdarzeni korzyściami, przy tak sprzyjających warunkach, powinniśmy najpierw – co jest najważniejsze – rozwinąć głęboką wiarę po to, by osiągnąć oświecenie.

Czym jest wiara? Ma ona trzy poziomy – intensywnej, gorliwej i ufnej wiary. Intensywna wiara jest oparta na poczuciu silnego przyciągania, zainspirowanego przez myślenie o Buddzie; gorliwa wiara jest wiarą pragnienia naśladowania przez myślenie o dharmie a ufna wiara jest inspirowana przez myślenie o sandze. Potrzebujemy tych trzech rodzajów wiary w naszych sercach.

1. Intensywna wiara

Żywa wiara, to uczucie niesamowitej radości i szczęścia, które towarzyszy naszym myślom o Buddzie. Przyczyną, dla której czujemy niezwykłą radość i szczęście jest to, że w tym świecie – w porównaniu z Mahadewą, Indrą, Brahmą i wieloma innymi – Buddha posiada niezliczone i nie-doścignione szlachetne właściwości. Na przykład, jeśli Bodhisattwa na pierwszym bhumi lub powyżej tego poziomu wyjaśnia właściwości mądrości Buddy przez setki i tysiące lat bez przerwy, nigdy nie wyjaśni ich w pełni.

Choć Buddha posiada niezliczone szlachetne właściwości, których nie możemy w pełni poznać, powinniśmy być świadomi tych nadzwyczajnych właściwości, które są wielkim dobrodziejstwem dla nas. Czym one są? Buddha nauczał ludzi metod osiągnięcia tymczasowego stanu szczęścia, jak i ścieżek do osiągnięcia stanu buddhy, stanu wszystkich cudownych zdolności. Spośród wszystkich jego właściwości, aktywności Buddy w przekazywaniu tych nauk ludziom są właściwościami. To są te właściwości, których musimy być świadomi, ponieważ bez względu na to, jak wiele szlachetnych właściwości Buddha posiada, nie przynosiłyby nam żadnego pożytku i nie byłoby powodu

byśmy się nimi cieszyli. Na przykład, na świecie jest wielu władców i gdyby nie przynosili oni nam pożytku, nie czulibyśmy żadnej radości z ich powodu. Natomiast jeśli któryś z nich może przynieść nam wielki pożytek, to czulibyśmy szczęście dzięki temu władcy. Dlatego musimy być świadomi szlachetnych właściwości Buddy, które przynoszą nam wielki pożytek, tak byśmy mogli rozwinąć szczerą radość i zachwyty nimi.

Zatem czym są szlachetne właściwości, które są dla nas wielce pożyteczne? Mamy tu trzy kategorie właściwości: mądrość, współczucie i moc.

Mądrość

Jeśli Buddha nie wiedziałby jak ustanowić istoty, które są jak nieograniczona przestrzeń, w wolności od cierpienia w stanie wiecznego spokoju i szczęścia, nie mógłby im przynieść pożytku. Jednakże Buddha może to uczynić, ponieważ posiada właściwość wszechwiedzącej mądrości.

Współczucie

Przyjmując za pewnik, że Buddha posiada właściwość wszechwiedzącej mądrości, to niezbędne jest

do niej współczucie. Bez współczucia metody stosowane dla dobra istot nie byłyby prawdziwie pożyteczne. Na przykład, nawet jeśli osoba jest bardzo uczona, to jeśli ma złe intencje wobec innych, a jej charakter jest szorstki i obraźliwy, wówczas bez względu na posiadaną wiedzę, nie może przynieść pożytku innym. Dlatego konieczna jest właściwość współczucia.

Jaki rodzaj współczucia posiada Buddha? Weźmy przykład miłości matki do jej jedyne go dziecka. Pomnóżmy tę miłość setki i tysiące razy, a to wciąż nie prześcignie miłości jaką Buddha ma w stosunku do wszystkich istot. A skąd to wiemy? Dzięki temu, że bez względu na to, czy dzieje się to na poziomie przyczynowym, czy na poziomie całkowitego oświecenia, Buddha zawsze poświęca swoje ciało i życie dla dobra innych.

W jaki sposób Buddha poświęca swoje ciało i życie na poziomie przyczynowym? W słynnym Parku Jeleni, w Varanasi, gdzie Buddha po raz pierwszy obrócił kołem dharmy, ofiarował swoją głowę w wielu żywotach, przez niezliczone kalpy, po to by przynieść szczęście i pożytek istotom. O tym mówił On sam wtedy, kiedy osiągnął stan buddhy. Ofiarowanie własnej krwi i ciała dla dobra innych nie miało miejsca tylko w Varanasi. W wielu miejscach na całym świecie i niezliczoną ilość razy

Buddha oddał swoją krew i swoje ciało dla dobra wszystkich istot.

Trzeba jednocześnie sobie uświadomić, że nigdy nie było takiego przypadku, w którym Buddha miałby jakiegokolwiek uprzedzenia lub różny stopień współczucia. Gdyby okazał On współczucie tylko wobec bliskich osób, jak na przykład do tych, którzy czuli do niego przyciąganie i okazywali szacunek, a nie okazałby współczucia wobec innych to byłoby to współczucie z uprzedzeniami. Współczucie Buddy nigdy takie nie było. Ono było równe wobec wszystkich istot.

Jak opisać to współczucie Buddy? Najlepiej posłużyć się przykładem. W czasach, kiedy Buddha żył, Indra składał mu ofiary, obsypując sandałowym proszkiem po prawej stronie, gdy Mara próbował zaszkodzić Buddzie rzucając ostrą bronią po jego lewej stronie, ale Buddha traktował ich tak samo z miłą dobrą i obu doprowadził do ścieżki prowadzącej do spokoju i szczęścia.

Podobnie, jeśli miłą dobrą i współczucie Buddy byłyby skierowane tylko do tych o wysokiej pozycji lub tych z większym bogactwem, a nie do tych o niższej pozycji czy też do biedniejszych, wówczas miłość Buddy byłaby stronnicza. W rzeczywistości było na odwrót. Zamiast faworyzować tych, którzy byli wyżej, Buddha okazywał więcej

współczucia i miłości tym, którzy byli biedni lub bezbronni.

Współczucie Buddy nigdy nie było ograniczone. Inaczej niż w przypadku przywódców politycznych, których współczucie skierowane jest tylko do własnego otoczenia lub narodu. Jeśli myślimy o dzisiejszych przywódcach politycznych, zazwyczaj okazują swoją dobroć i uznanie przed tysiącami ludzi, jeśli ma to przynieść im jakąś korzyść. Widząc jednak cierpiących ludzi, nie mają zbyt wielkiej przyjemności w pomaganiu im. Buddha, w przeciwieństwie do nich, kiedy nawet tylko jedna istota była w potrzebie, był gotów oddać swoje życie i krew wiele razy, bez uczucia żalu. Od czasu bez początku był On w stanie przynosić pożytki każdej jednej istocie przez niezliczone kalpy, jeśli byłaby taka potrzeba. Taka miłość i współczucie są całkowicie bez precedensu.

Kiedyś na poziomie przyczynowym Buddha, razem ze swoim przyjacielem o imieniu Kamarupa, był w piekle nazywanym Gyepakshuda. Obaj byli zmuszeni do ciągnięcia wozów. Strażnicy piekieł zaprzęgli ich do wozów i mocno bili zmuszając do nieustannej pracy. Przyszły Buddha pomyślał: „Pociągnę je sam tak, żeby Kamarupa był uwolniony”. Powiedział do strażników: „Założcie mi jego uprząż. Pociągnę ten wóz sam. Proszę oszczędźcie

cierpienia mojemu przyjacielowi”. Słyszając to strażnicy byli jeszcze bardziej wściekli i powiedzieli: „Kto może zrobić cokolwiek, by oszczędzić innym doświadczania ich własnych, karmicznych rezultatów?” I młotem rozwalili mu głowę, zabijając go na miejscu, po czym natychmiast osiągnął odrodzenie w niebie Trzydziestu Trzech. Ta historia jest zapisana w biografii Buddy.

W czasach Buddy żył Dewadatta, który zawsze z nim rywalizował a nawet próbował go skrzywdzić. W wielu wcześniejszych żywotach, przy wielu okazjach, Dewadatta próbował szkodzić Buddzie, ten jednak zawsze przynosił pożytki Dwadattcie zarówno kosztem własnego ciała, jak i życia. Dlatego miłująca dobroć Buddy i współczucie są nieopisane.

Moc

Biorąc pod uwagę jego wszechwiedzącą mądrość i niezrównane współczucie, Buddha jest także obdarzony wielką mocą. Bez mocy, współczucie i mądrość nie są pełne. To sytuacja podobna do tej, w której biedna matka bez ramion jest bezsilna, jak jej dziecko zostaje zmyte i porwane przez wodę. Mimo niepojętego współczucia, jakie ma dla swojego dziecka, nie jest w stanie nic zrobić. Podobnie

współczucie bez mocy, nigdzie nas nie zaprowadzi w przynoszeniu pomocy innym istotom.

Jaki rodzaj mocy posiada Buddha? Są trzy typy mocy odnoszące się do jego ciała, mowy i umysłu.

☞ *Moc ciała Buddha*

Jeśli chodzi o moc ciała Buddha, to samo ujście Buddha lub przebywanie w jego obecności, przyniesie moc uwolnienia tych istot od cierpienia cyklicznej egzystencji.

To jest pożytek jaki osiągamy spotykając Buddhę. Zatem jak to jest teraz, kiedy Buddha już wszedł w nirwanę? Nie ma tu zasadniczej różnicy, ponieważ Buddha obiecał: 'Zamanifestuję się w różnych formach i poprowadzę istoty do czynienia cnotliwych zasług'. Buddha ukazywał się istotom w różnych formach, jak na przykład jego figury, obrazy, jak i jeszcze wiele innych. Kiedy mówimy o figurach Buddha, czy to stupa zawierająca relikwie Buddha, czy jakiś posąg wzorowany na jego wyglądzie zrobiony ze złota, gliny, drewna, a nawet z kamienia, oddawanie czci i czynienie wobec nich ofiar, modlitwy aspiracji przed nimi, wszystko to prowadzi do takiego samego rezultatu, jakbyśmy osobiście spotkali Buddhę. Tego nauczają sutry. Podobnie, jeśli ktoś ujrzy thangkę przedstawiającą

formę Buddy, która jest wyjątkowo piękna lub nie, to ta osoba będzie niezwykle błogosławiona. Nie mamy wątpliwości, że jeśli ktoś ujrzy formę Buddy z silną wiarą i oddaniem, to taka osoba nagromadzi wiele zasług, które trudno opisać. Nawet jeśli ktoś ujrzy formę Buddy z gniewem, jedynie przez związek spowodowany tym doświadczeniem, szybko osiągnie stan buddhy, tak jak to wyraźnie napisano w sutrach.

❧ *Moc mowy Buddy*

Jeśli chodzi o moc mowy jego mowy, to jeśli w czasie, gdy żył Buddha, ktoś bezpośrednio otrzymał jego nauki, lub dzisiaj ktoś poprzez szczerą modlitwę do Buddy, w końcu widzi Buddę i słyszy jego nauczanie w czystej wizji lub we śnie, wszystko to pozwoli szybko rozwinąć różne szlachetne właściwości i ostatecznie osiągnąć stan buddhy.

Mowa Buddy nie zawiera tylko nauki bezpośrednio wypowiedziane przez niego, ale także nauki dharmy zebrane w sutrach i sjastrach. Zasługa usłyszenia ich jest niepojęta, co może przynieść moc zamknięcia bram do niższych światów i co więcej przedłużyć nasze życie, udzielić nam błogosławieństwo długiego życia i zdolności etc.

Nawet jeśli ktoś nie posiada zdolności, by otrzymać nauki, tak jak w przypadku ptaków czy dzikich zwierząt, samo tylko usłyszenie dźwięku muszli lub bębna uderzanego przed naukami, uwolni od cierpienia samsary i osiągnie wyzwolenie.

❧ *Moc umysłu Buddha*

Jeśli chodzi o moc umysłu, Buddha utrzymuje wielkie współczucie i miłującą dobroć dla każdego, a jego działania przynoszące pożytek istotom nigdy się nie zatrzymają. Na przykład, na wielkim oceanie nie może nie być fal. Podobnie niemożliwym jest, by Buddha porzucił lub zakończył swoje działania przynoszenia pożytku istotom.

We wszystkich światach, w dziesięciu kierunkach, jeśli forma buddhy może zainspirować istoty, Buddha pojawi się jako Buddha; jeśli forma bodhisattwy może zainspirować istoty, Buddha pojawi się jako bodhisattwa. Podobnie jeśli forma śrawaki lub pratjekabuddhy może być inspiracją, Buddha pojawi się w takich postaciach. Dla dobra niehumanicznych istot takich jak ptaki, dzikie zwierzęta, wodne zwierzęta etc. Buddha pojawi się w takich postaciach by je zainspirować i oświecić. Buddha może ukazać się w niezliczonych formach dla dobra istot.

Co więcej, Buddha będzie się manifestował jako góry, lasy, dżungle etc. w celu ukazania nauk dharmy,

by przynieść wszystkim istotom niesłychane korzyści. Dla każdej oddzielnie i wszystkich istot razem. Buddha nieustannie próbuje – w dzień i w nocy – przynieść im korzyści w każdy możliwy sposób, który uzna za niezbędny. To jest powód, dla którego powinniśmy rozwinąć wielką radość i szczerą cześć dla Buddy.

Chciałbym powtórzyć to, o czym powiedziałem. Gdyby Buddha nie znał wszystkich zręcznych metod przynoszenia korzyści istotom, nie byłby w stanie ich przyciągnąć. Buddha jest naprawdę całkowicie wszechwiedzący. Biorąc pod uwagę to, że jest on wszechwiedzący, to gdyby nie okazał wielkiego współczucia, nie prowadziłby i nie inspirował istot. Musi zatem posiadać także wielkie współczucie. Biorąc pod uwagę to, że Buddha posiada wszechwiedzącą mądrość i wielkie współczucie, to gdyby nie miał mocy, nie osiągnąłby celu, jakim jest rzeczywisty pożytek dla wszystkich istot. Dlatego Buddha musi także posiadać pełną moc. W całym świecie tylko Buddha posiada ten typ niezrównanych właściwości mądrości, współczucia i mocy. Nie ma nikogo na świecie, kto byłby mu równy. Więc jeśli dokładnie się nad tym zastanowimy, to z wyjątkiem tych, którzy nie mają serca w ciele lub mózgu w głowie, wszyscy inni z pewnością wzbudzą szczerą wiarę w Buddę.

2. *Gorliwa wiara*

Gorliwa wiara jest inspirowana myśleniem o dharma. Jest to gorliwość w praktyce w zgodzie z naukami Buddy, tzn. urzeczywistnić to co jest dobre i cnotliwe, a odrzucić to co nie jest takim.

Czym są dobre i cnotliwe praktyki? Krótko mówiąc to postanowienie aby nigdy nie szkodzić innym i rozwinać miłość i współczucie do wszystkich istot. Z drugiej strony, żywienie negatywnych myśli lub rzeczywiste, fizyczne okazanie niechęci komukolwiek, czy to ktoś o wysokiej pozycji, średniej lub niskiej, jest uważane za niecnotliwe działanie. By powstrzymać się od szkodenia innym, Buddha nauczał czterech zasad dla śramanów. Za śramanów uważamy wszystkich prawdziwych uczniów Buddy. Te cztery zasady powinny być praktykowane przez wszystkich uczniów Buddy.

Po pierwsze nie czujcie gniewu w stosunku do innych, kiedy inni czują gniew do was. Po drugie, nie odpowiadajcie ripostą jeśli jesteście obrażani ustnie. Po trzecie, nawet jeśli inni rzucają w nas kamieniami, lagami lub innymi rzeczami, jako prawdziwi uczniowie Buddy nie powinniśmy wdawać się w walkę. Po czwarte, nie bierzcie odwetu kiedy inni was znieważają. Na przykład, jeśli ktoś mówi źle o naszych rodzicach lub mówi, że jesteśmy

brzydce i biedni lub, że jesteśmy złodziejami lub kłamcami, etc. lub wytyka wiele naszych wad, nigdy nie powinniśmy reagować złośliwymi uwagami i wyrzucać im ich błędy w odwecie.

Buddyzm naucza – *Wezmę na siebie porażkę, a zwycięstwo pozostawię innym*. Powinniśmy pozostawić zwycięstwo innym i wszelkiego rodzaju dobrodziejstwa, a wziąć na siebie przegraną i stratę. Dlatego, jeśli ktoś jest w stanie naprawdę praktykować te cztery zasady, jest uważany za prawdziwego ucznia Buddy. Inaczej, ktoś może uważać się za ucznia Buddy, nie praktykując tych czterech zasad, to wówczas jest jedynie nominalnie uczniem Buddy z nazwy, ale nie w prawdziwym sensie.

W jaki sposób rzeczywiście praktykujemy te cztery zasady? Na przykład, jeśli ktoś czasami robi wam krzywdę, nie dopuście by pojawił się gniew. Nawet jeśli ktoś, kogo traktowaliście tak dobrze jak własne dziecko, krzywdzi was, mimo iż nie uczyniliście niczego złego, to nie powinniście czuć urazy. To jest podobne do sytuacji, w której dziecko zapadnie na psychiczną chorobę. Nie ma znaczenia jak dziecko zachowuje się źle wobec matki, matka nigdy nie poczuje urazy z tego powodu, raczej intensywnie myśli jak wyleczyć swoje dziecko. Podobnie wobec tych, którzy odpłacają nam za dobro nienawiścią, powinniśmy im naprawdę życzyć,

by uwolnili się od swoich chorób i osiągnęli szczęście. W ten sposób praktykujemy miłość i współczucie wobec innych.

Jeśli skrzywdziłem w przeszłości innych, to jest zrozumiałym, że obecnie oni mnie krzywdzą. Po co więc miałbym czuć gniew wobec nich? Lub jeśli nie popełniłem żadnego błędu, nawet najmniejszego niczym czubeczek igły, ale wciąż ktoś mnie źle traktuje i krzywdzi strasznie, nawet obcinając mi głowę, to wciąż nie powinienem pozwolić sobie na gniew. Co więcej, powinienem pragnąć aby tak negatywna karma i w konsekwencji cierpienie dotyczyły mnie. Powinniśmy nagromadzić takie współczucie wobec innych.

Także jeśli kilka osób obmawia mnie za moimi plecami, nie ma powodu, żebym się gniewał. Nawet jeśli rozsiewają plotki na mój temat lub rozgłaszają moje błędy na szeroką skalę, nawet w wielu krajach, to wciąż powinienem się cieszyć ich dobrymi cechami z radością w umyśle.

Jeśli jesteśmy lekceważeni przez tych, którzy są wyżej niż my lub przez równych nam, nie jest aż tak trudno zaakceptować ich zachowanie i ćwiczyć się w cierpliwości. Ale jeśli ci, którzy są niżej niż my obrzucają nas różnymi obelgami, nie tylko nigdy nie powinniśmy odpłacać się gniewem, ale powinniśmy okazywać im szacunek i tolerancję.

To jest tradycja nauczana przez Buddhę, która głosi tylko praktykę nie szkodzenia nigdy innym i przynoszenia zawsze pożytku innym. Jest to najwyższa ścieżka spokoju i szczęścia.

Może myślicie: nauka Buddy brzmi bardzo dobrze. Jednakże nieliczni mogą praktykować te nauki naprawdę. Naprawdę to są dobre metody by podążać tą ścieżką. Zaangażowanie w te wszystkie praktyki jest zbyt trudne dla początkujących. Nawet dla mnie, tybetańskiego mnicha i lamy jest trudno praktykować wszystkie te nauki. Nawet jeśli tak jest, musimy próbować najlepiej, jak potrafimy, studiować i praktykować dhammę stopniowo. Dobrze wyćwiczeni lamowie w Tybecie raczej woleliby oddać swoje życie niż skrzywdzić czy ukraść coś innym. Nigdy nie zrobiliby czegoś takiego.

Od dzisiaj, powinniście przyjąć przynajmniej ślubowanie niezabijania żadnej istoty i nieokradania nikogo. Z całą pewnością nieszkodzenie nikomu może być dla was trudne, ale możecie zacząć ćwiczyć się krok po kroku. Zgodnie z nauką Buddy, śramana powinien porzucić krzywdzenie innych. Złośliwy umysł i podłe zachowanie dyskwalifikują nas jako prawdziwych uczniów Buddy. Nauczał tego Buddha bardzo jasno. Powiedział także: *Ujarzmić swój umysł i nigdy nie powodować zamieszania umysłów*

innych, to jest doktryną Buddy. Dlatego musimy dokonać wszelkich wysiłków by osiągnąć ten cel.

Jak ujarzmić swój umysł? Powinniśmy uważnie obserwować nasze umysły czy nie pojawiają się w nich negatywne myśli. Kiedy pojawi się silne uczucie gniewu lub silne pożądanie albo zazdrość, lub też aroganckie uczucia powodują, iż myślimy, że jesteśmy lepsi od innych, to w momencie powstania takich negatywnych emocji, powinniśmy natychmiast je rozpoznać i dać sobie z nimi radę. Uważność i czujność są niezbędne w ochronie naszych umysłów. Jednocześnie, by zapobiec tym emocjonalnym zaciemnieniom przed powstaniem w przyszłości, powinniśmy się modlić do guru i Trzech Klejnotów o ich potężne błogosławieństwo.

Jak nie powodować niepokoju w umysłach innych ludzi? Powinniśmy porzucić złe zachowanie ciała, różnego rodzaju podłą mowę i negatywne myśli, ponieważ te wszystkie działania niepokoją innych i im szkodzą. Jeśli zdarzy się, że naprawdę zaniepokoiśmy innych z powodów zachowania, mowy lub mentalnie, najlepiej wykorzenić te skalania u samego źródła. Jeśli jest to zbyt trudne, powinniśmy przynajmniej czuć szczery żal i powinniśmy się napominać, że jako uczniowie Buddy, zakłócanie umysłów innych jest godne pożałowania

i jest niewłaściwe, i nigdy nie powinniśmy zrobić tego ponownie. By utrzymać tę determinację, także powinniśmy modlić się do guru i Trzech Klejnotów, by otrzymać ich błogosławieństwa.

Jakie są pożytki z ujarzmnienia naszego umysłu i nie zakłócania umysłów innych ludzi? W tym życiu osiągniemy długowieczność, dobre zdrowie, urodę, bogactwo i szacunek innych, jak też wiele innych pożytków. Nie tylko to, ale też odrodzimy się w przyszłym życiu w krainie Buddy Wielkiej Błogości i osiągniemy poziom doskonałego oświecenia, ostateczne szczęście i nigdy nie doświadczymy żadnego cierpienia.

Jeśli jedna osoba rzeczywiście praktykuje dharwę, to zostanie uwolniona z cierpienia, osiągnie spokój i szczęście; jeśli rodzina praktykuje dharwę, wówczas cała rodzina będzie obdarzona szczęściem; jeśli wszyscy mieszkańcy całego miasta praktykują dharwę, to całe miasto osiągnie tymczasowy i ostateczny spokój i szczęście; w końcu, jeśli ludzie na całym świecie praktykują dharwę, to cały świat jest wypełniony szczęściem, spokojem i dostatkiem. Nie będzie więcej cierpienia, tylko wszędzie będzie szczęście.

Każda istota chce tylko być szczęśliwą i wolną od cierpienia. Nikt nie chce cierpieć i być oddzielnym od szczęścia. Prawdę powiedziawszy jedyną

drogą osiągnięcia szczęścia i bycia wolnym od cierpienia jest praktyka dharma Buddy. Jak właśnie wspomniałem, jeśli uważnie rozważymy i w pełni przestrzegamy nauki Buddy, to z wyjątkiem tych co są pozbawieni serca i mózgu, to wszyscy pozostali będą z wiarą i czcią przyciągnięci do dharma.

Uważne postrzeganie jest koniecznością. Kogoś kto wielokrotnie sprawdzał nauki Buddy, ale wciąż nie ma wiary i szacunku dla Buddy, my Tybetańczycy nazywamy osobą bez serca i bez mózgu. Oczywiście nie chodzi tutaj o dosłowne znaczenie, że ktoś jest pozbawiony fizycznego serca czy głowy. Nie o to chodzi. Dla uczniów Buddy serce nie oznacza kawałka mięśnia w ciele, a mózg to nie tylko fizyczna biała substancja w głowie. Tych zazwyczaj nie podkreśla się w buddyzmie. W rzeczywistości, każdy kto rozwinię właściwy pogląd zgodny z nauką buddyjską, może być nazywany człowiekiem z sercem i mózgiem. Zatem jeśli chcecie być osobą z sercem i mózgiem powinniście studiować i praktykować dharma w czysty sposób bez wątpliwości i braku zrozumienia. Jeśli tylko wiecie jak spać, chodzić, jeść i ubierać się, to nie kwalifikujecie się jako ktoś kto ma serce i mózg. Nad tym jest gorliwa wiara, która jest zainspirowana przez myślenie o dharmie.

3. *Ufna wiara*

Ufna wiara jest wiarą, która jest zainspirowana myśleniem o sandze. Sangha oznacza uczniów Buddy. Jako dla uczniów Buddy, jedynym celem jest przyniesienie pożytku sobie i innym, i należy nad tym ciężko pracować.

Na kontynencie Dżambudwipa mamy trzy kategorie sanghi: uczniowie hinajany, którzy porzucają intencjonalne szkodenie innym; uczniowie mahajany, którzy oprócz nie szkodenia innym mają intencję przynoszenia im pożytku; uczniowie wadżrajany, którzy mogą szybko i bez wysiłku osiągnąć duchowe urzeczywistnienie oraz powszechnie przynieść pożytek wszystkim istotom.

Każdy rodzaj sanghi jest godny zaufania. Powodem jest to, że jeśli wiecie, że ktoś jest zawsze zatroskany o dobro innych, wówczas nie macie wątpliwości co do tej osoby. Na przykład, macie przyjaciela, który was lubi, szanuje was i jest szczęśliwy, kiedy jest z wami, a także chwali was kiedy nie jesteście w jego obecności. Tacy przyjaciele są z pewnością prawdziwymi przyjaciółmi i zasługują na wasze zaufanie, ponieważ zawsze próbują wam pomóc w każdym aspekcie. Są również tacy przyjaciele, którzy obdarzają was komplementami prosto w oczy, ale mówią o was źle za waszymi plecami.

Tacy przyjaciele w ogóle nie zasługują na zaufanie, zawsze was skrzywdzą na różne sposoby. Dlatego możemy rozwinąć ufną wiarę w sanghę.

III

Przyjęcie schronienia w Trzech Klejnotach

Powyżej dałem krótkie wyjaśnienie właściwości Trzech Klejnotów. Czy macie poczucie wiary w Trzy Klejnoty? Czy jesteście do nich przyciągani?

Życzę wam wszystkim, od tej chwili i przez wszystkie przyszłe żywoty, byście modlili się do Buddy, nieprześcignionego nauczyciela, który posiada najwyższe i najdoskonalsze właściwości, byście praktykowali dharmę nie szkodzenia istotom i byście przyjaźnili się z sanghą, która podtrzymuje najwyższą dharmę. Przyjmijcie to ślubowanie głęboko w swoim sercu. Z tym oddaniem i aspira-

cją, proszę złóżcie dłonie przy sercu i powtarzajcie za mną trzykrotnie:

Przyjmuję schronienie w guru.

Przyjmuję schronienie w buddzie.

Przyjmuję schronienie w dharmie.

Przyjmuję schronienie w sandze.

Teraz wszyscy przyjmieście ślubowanie schronienia.

Od tej chwili możecie nazywać siebie buddystami. Od tej chwili jeśli chcecie cokolwiek osiągnąć w swoich działaniach, czy to duchowego, czy świeckiego, będziecie w stanie z łatwością to zrobić, bez przeszkód. Ponadto, jeśli jakiś człowiek lub zły duch będzie próbował stworzyć wam przeszkody, będziecie chronieni przez Trzy Klejnoty. Tak długo jak nie sprzeniewierzycie się lub nie porzucicie Trzech Klejnotów, możecie osiągnąć szczęście i pożytek w tym życiu i nigdy więcej nie odrodzicie się w trzech niższych światach. Jeśli utrzymacie to zobowiązanie i obietnicę w niezmienny sposób, to osiągniecie cel cennego ludzkiego życia.

Kiedy tak patrzę dokoła, to widzę, że mamy tutaj mieszany tłum ludzi. Wielu z was urodziło się tutaj

w Kanadzie, a niektórzy z was urodzili się w Stanach Zjednoczonych. Czuję, że dla wielu z was, dzisiejszy dzień jest najbardziej znaczący i najważniejszy w waszym dotychczasowym życiu. Dlaczego tak mówię? Dlatego, że uważam, że większość waszego życia mniej lub bardziej spędzacie na zdobywaniu ubrań, jedzenia, bogactwa i pozycji. Poświęcając nasze całe życie karierze zrobiliśmy tyle wysiłku, że może się zdarzyć, iż staniemy się tak bogaci jak miliarder David Rockefeller. Jednak bez względu jak bardzo się staramy, to co nam się udało dotychczas jest bardzo zwyczajne, z wyjątkiem tego, że mamy dostatek jedzenia, trochę pieniędzy i pewną reputację, ale to nic szczególnego i wydaje się, że to co zrobiliśmy z wysiłkiem przez całe życie nie jest zbyt znaczące. Porównując to co możecie osiągnąć dzięki wysiłkowi przez całe życie, to pożytki jakie osiągnęliście dzisiaj są bardziej znaczące.

Tak to czuję. Zapewne wielu z was od długiego czasu praktykuje buddyzm. Niektórzy z was pewnie nie byli buddystami, a teraz jesteście. W każdym przypadku powinniście rozwinąć oddaną wiarę w Trzy Klejnoty. To nadaje znaczenie mojej podróży do Kanady i wierzę, że nasze spotkanie dzisiaj jest w pełni wykorzystaną okazją.

Po przyjęciu schronienia powinniście próbować następującej praktyki: od tej chwili, nie zapominajcie

modlić się do Buddy, który wam pomaga i towarzyszy na ścieżce; po przyjęciu schronienia w dharma, powinniście starać się jak najlepiej, żeby nie skrzywdzić intencjonalnie żadnej istoty; po przyjęciu schronienia w sandze, powinniście szanować i kultywować zaufanie do uczniów Buddy. Dzięki takiemu działaniu wasze wszystkie aspiracje zostaną spełnione.

Na dzisiaj planowanym tematem był wykład o współczuciu i mądrości, tak jak napisano w liście zapraszającym. Nie rozwinąłem tego tematu w prosty i zwykły sposób, ale raczej odniosłem to do niezrównanego współczucia i mądrości Buddy. Wierzę, że to przyniesie wam olbrzymie korzyści, dlatego mówiłem w ten sposób.

Nie uważam, żeby mój głos był szczególnie atrakcyjny, czy żeby był obdarzony erudycją. Być może nie podoba się wam sposób w jaki mówię, ale ten styl jest szczery i bezpośredni i to czym się z wami dzisiaj podzieliłem jest tym co da wam korzyść w tym i we wszystkich przyszłych żywotach. Dlatego chciałbym, żebyście zachowali to głęboko w waszych sercach.

Przypisy

- 1 *bkra shis brgyad pa'i*
- 2 *snang srid dbang du*
- 3 *bzang spyod smon lam*
- 4 *byang chub sems dpa'i spyod pa la 'jug pa,*
 skt. Bodhisattvacaryavatara
- 5 *phal po che mdo, Palpoche Sutra*
- 6 *sde las brgya pa'i mdo, skt. Karmasataku sutra*
- 7 *mngon par dga' ba skt. Abhirati*
- 8 *dul ba sde snod skt. Winajagamottara*
- 9 *Terma Leraba Lingpy, Głęboka paktyka*
 iluzorycznego lassa dziewięciu głównych
 bóstw Awalokiteśwary, gar dbang 'phags pa
 lha dgu'i zab sgrub 'phrul gyi zhags pa:
- 10 *tshe sgrub gsang 'dus*
- 11 *rigs ldan drag po lcags kyi 'khor lo can kyi dus*
- 12 *seng ge 'bum pa*
- 13 *mag pon las kyi rdo rje*
- 14 *dan khri g.yu 'od 'bum med*
- 15 *gling bro bde chen rdor rje'i rol mo*
- 16 *Thub dga' yid bzhin nor bu*

